National Library of Canada
Collection Development Branch
395 Wellington
Ottawa, Ont.
K1A 0N4
National Library
Bibliothèque nationale
NEWSPAPER DIVISION
DIVISION DES JOURNAUX

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

Nr. 22 (1839) 1985 | NELJAPÄEVAL, 30. MAIL — THURSDAY, MAY 30 | XXXVI aastakäik

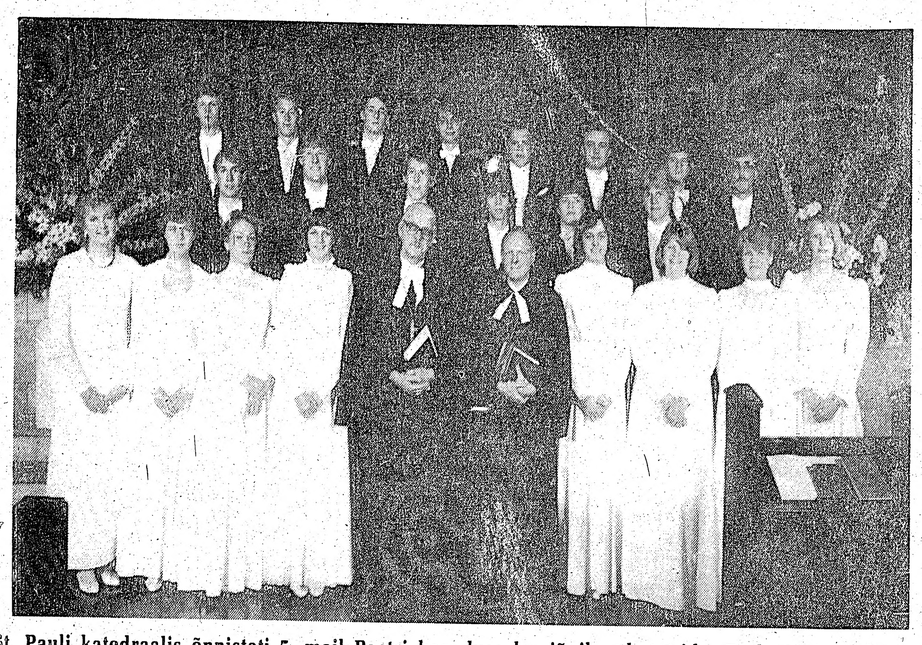

St. Pauli katedraalis õnnistati 5. mail Peetri koguduse leeriõpilased. 1. rida: Ruth Küng, Christina Randmaa, Pia Metsala, Lisa Abe, õp. E. Heinsoo, õp. A. Taul, Ingrid Kristina Silm, Anita Kivi, Janet Kivi, Katharine Sepp. 2. rida: Aleksander Kupcis, Aleksander Sepp, David Sooaru, Andres Mell, Eerik Valter, Tõnu Küng, Nikolai Chorowiec. 3. rida: Henrik Vasila, Tarvo Eistrat, Erik Holmberg, Paul Pint, Kristen Edelsvärt, Peter Viitre, Eric Loit. Foto — Lembitu Ristsoo

1292 eesti noort lõpetanud täienduskooli Torontos

Toronto Eesti Seltsi Täienduskoolis oli õppetöö lõpp 21. mail. Nagu tavaliselt, nii ka tänavu, tähistati koolitöö lõppu piduliku aktusega. Rahvarõivais Vkl. õpilaste poolt toodi E.M. suurde saali meie rahvuslipp, millele järgnesid kooli lõpetajad, VI kl. õpilased ja õpetaja. Ühislauluna lauldi „Eesti lipp".

Teretulemast saalitäie publikule ütles koolijuhataja Valdek Lenk. Kuuenda klassi õpilastele ütles ta: „Nüüd olete teie kooli 33. lend ja kuulute nende tuhande kahesaja kaheksakümne vilistlase hulka, kes kolmekümne viie aasta jooksul on selle kooli lõpetanud ja kuhu paljud teie emad või isad kuuluvad."

Kõneldes endisest koolijuhatajast, Henn Ründvast, lausus V. Lenk: „Ei ole kerge astuda sellise suurte kogemustega ja võimetega koolimehe jalgadesse, nagu on seda hr. Ründva. Mind lohutab teadmine, et olen üks ta endisi õpilasi ja pean teda endale eeskujuks. Sellest on üle viiekümne aasta moodunud, kui meie kooli kodumaal saabus uus õpetaja, sirge hoiakuga noor mees, kes kohe võitis südameid. Ta tuli pärast seminari lõpetamist, sõjakoolist noore ohvitserina meie kooli õpetajaks. Meie koolielu muutus tema saabumisel teiseks. Poistel kadusid küürud kohe seljast. Ma usun, et selliseid mälestusi, nagu minul kodumaalt, koolist hr. Ründvast, on ka tema hilisematel õpilastel siin eesti täienduskoolis.

Järgnes helisev ja sillerdav klaveripala Lehte Leesmandilt. G. Suitsu „Noorte laulu" deklameeris ladusalt Kia Puhm.

KLASSIJUHATAJA KÕNE

Klassijuhataja kõnes lõpetajaile, võrdles Hella Leivat kevadet ja noorust. Ta toonitas: Samuti kui kevad, on ka noorus külviaeg. Et eesti noorus külviaeg oleks täiuslik, selleks tuuakse vanemate poolt noored täienduskooli. Seda ei tohi pidada raskeks. Vaimse tugevdamise seisukohalt ei tohi kõike raskusi kõrvaldada. See saavutus, mis pole kergelt sülle kukkunud on midagi, mille üle tuleb uhke ja rõõmus olla. Ka elus ei tule karta raskusi ega oodata kergeid võite. Mis kergelt saadud, sellel pole kaalu! Olgu noortele meelekindlust ning vastutustunnet emakeele ja eestluse hoidmisel. Korralikult õppima peab sellepärast, et noortes endis tekiks vastutustunne iseenda ja kogu eestlaskonna, meie isademaa ees. Eesti kodu ja kooli ühisel kasvatusel, arusaamisel sirgugu noortest meile järgnev generatsioon, kes juhib ja edasi kannab eestlust ja eestluse sihte. Kes teostaks selle, mida vanavanemad ja vanemad algatasid. Teie kindel siht olgu: olen ja jään eestlaseks!

Järgnevalt jagasid koolijuhataja ja klassijuhataja lõpetajaile tunnistused. Iga lõpetaja sai kingituseks kaks emakeelset raamatut. V. Kimberg-Kotkase „Karjane läks karjaga" ja R. Kreemi „Vandega seotud". Mõlemad raamatud olid autorite annetus lõpetajaile. Kohal oli Valeria Kimberg-Kotkas, kes igale oma raamatule autogrammi andis.

LÕPETAJAD

Kiitusega (cum laude) lõpetajaid oli kolm: Mati Pajo, Risto Leivat ja Arvo Laansoo.

Lõpetajad: Leena Kalvik, Lehte Leesment, Märt Matsoo, Adam Medri, Leo Musta, Matti Pikk, Kia Puhm, Martin Roos, Arno Türk ja Peter Westerblom.

Lõpetajate nimel kõneles cum laude lõpetajana Mati Pajo: „On märkimisväärne, et meist sai täienduskooli 33. lend, kuna paljud ei uskunud, et eestlus üldse nii kaua ja nii jõuliselt Kanadas püsib. Teame, et õpetajad on olnud meiega väga kannatlikud ja meie paljude koerustükkidega leppinud. Oleme siiski palju õppinud ja kasu saanud täienduskoolis käimisest. Oleme ka tänulikud oma vanematele, kes meid iga teisipäev, vahet pidamata, kooli sõidutasid. Arvatavasti läheme kõik edasi eesti keskkooli, kus meid ootavad uued alad ja ained, ning sõpradega koos uued elamused ja naljad. Eesti kool on meeldiv olnud. Tahan tänada kõiki meie õpetajaid, kes meid on õpetanud ning kannatanud. Kooli juhatust, vanemaid ja teisi noortesõpru, kes on võimaldanud meile Toronto Täienduskoolis käimist.

Teie vaev tasub ära, kuigi seda tuleb teil küll natukene aega veel näha, kuni tuleb aeg, kus hakkame ise seda tööd tegema ja vaeva nägema, nagu teie olete seda teinud!"

Klaveripala esitas Leena Kalvik. Rahvustemaatilise luuletuse ütlesid ühiselt lõpetajad.

Kõnepulti astus koolikomitee esimees Hans Lupp: „Koos kevadega saabub ka lõpp Toronto eesti koolides.

1292 LÕPETANUD

Tõhusat tööd on mõõdunud aastal teinud meie 33-da lennu 13 abiturienti. Ees seisavad neil nüüd huvitavad keskkooli aastad, milleks soovime neile igakülgset edu!

Koos tänavuse lennuga on meil 1292 noort, kes eesti algkooli 6-aastase kursuse on lõpetanud. See on väärikas mõõdupuu meie kooli senisele tegevusele ja saavutusele eestikeelse õpetuse ja kasvatuse tööpõllul. See on eelkõige osutunud võimalikuks tänu meie noorte emadele, isadele ja väga paljudel juhtudel vanavanematele.

Tulles tagasi tänaste lõpetajate juurde, on mul heameel teatada, et peale 3-me kiitusega lõpetaja on nende seas ka teistel aladel väljapaistvaid noori. Pideva treeningu tulemusena on ujumises võitnud kaks kuldmedalit lõpetaja Kia Puhm. Vastavalt õppenõukogu otsusele anti Helju Luide mälestusfondist püüdlikumatele eesti keelt kõnelevatele algkooli lõpetajatele, kelleks osutusid Märt Matsoo ja Martin Roos, rahaline tunnustus.

Kuue õppeaasta jooksul oli koolist puudunud vaid üks kord Risto Leivat."

Koolikomitee esimees tänas autoreid annetatud raamatute eest ning samuti T.E. Ühispanka, kes lõpetajaile kinkis hõbedased lõpumärgid. Koostöö tulemusena linna koolivalitsusega said meie õpilased täna esiteks eestikeelse tunnistuse, teiseks eesti- ja ingliskeelse, ning kolmandaks tõendi õppeaasta lõpetamise kohta.

Tunnustades endist koolijuhatajat Henn Ründvat, kes eesti koolipõllul töötanud üle 50-ne aasta, ütles H. Lupp, et tema nimi jääb alatiseks seotud meie kooli ajalooga. Henn Ründva on paljude aastate jooksul teinud väärtuslikku tööd, et meie noortest kasvaksid eesti keelt kõnelevad ja rahvuslikult teadlikud, tublid eesti naised ja mehed. H. Lupp

(Järg lhk. 3)

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas ja Balti Liit Kanadas korraldusel

KÜÜDITAMISE 44. AASTAPÄEVA ekumeeniline jumalateenistus

Neljapäeval, 13. juunil, 1985, algusega kell 7.30 õ.
St. Paul's Anglican kirikus, 227 Bloor St. E.
Jutlus: õp. U. PETERSOO ● Solist: A. KITTASK
Läti ja leedu koorid.

USA senat nõustus maailmaruumi relvade katsestamisega

USA senat ei nõustunud enam maailmaruumi sateliitrelvade katsestamise moratooriumi pikendamisega, nagu oli demokraatliku senatori John Kerry ettepanek. See ettepanek lükati tagasi pärast pikemat arutlust selle üle, kas moratoorium katsestamiseks aitab kaasa relvastuse vähendamise konverentsi edukusele Genfis. Kui selles küsimuses ei tuldud kindlale seisukohale, siis senat otsustas anda administratsioonile luba teostada järgmisel eelarveaastal kuni 3 katsestamist nende relvade arendamise alal. Kulu katab kaitseministeeriumi eelarve, mille suurus on $302 miljardit.

Nõukogude lennuk hukkus lennul Tallinnast Lvovi

Nõukogude „Aeroflot" reisilennuk hukkus Ukraina kohal, lennul Tallinnast Lvovi. Reisilennuk põrkas lennul kokku ühe sõjaväelennukiga ja 80 reisijat sai surma. N. Liidu teadetebüroo ei ole andnud lähemat seletust lennuõnnetuse kohta. Ei ole teada, kas hukkunute seas oli eestlasi või mitte. Nõukogude sõjaväe ajaleht „Punane Täht" teatas, et ühes õnnetuses said surma mitmed vanemad ohvitserid, jättes märkimata seda, mis oli selle õnnetuse põhjuseks.

Venelased „kaotavad kannatuse"

Rahvusvahelisel inimõiguste konverentsil USA esindaja Richard Schifter kritiseeris teravalt inimõiguste kasutamise keelustamist N. Liidus. Sellele vastas N. Liidu esindaja Vsevolod Sofinski, et N. Liit on kaotamas kannatust, kui konverentsi delegaadid püüavad tegeleda rohkem N. Liidu sisemiste probleemidega kui rahvusvaheliste probleemidega, milleks see konverents on kokku kutsutud.

Steve Fonyo käis merest mereni

Vähjatõve tagajärjel jala kaotanud Steve Fonyo lõpetas oma käimise merest mereni. Ta algas sellega möödunud aastal Newfoundlandi idarannikul, kus kastis jala enne käigu alustamist Atlandi ookeani vette ja tahab seda teha Vancouveri saarel, kui ta jõuab O punkti oma käigu lõpule, olles katnud 7776 km. Tema jalad on väga väsinud pikast käigust, kuid ta kindlameelsus ja tahe jõuda oma eesmärgile on hoidnud ta tugevana.

Steve Fonyo alustas oma käimist merest-mereni eesmärgiga koguda raha vähjatõve uurimiseks ja võitlemiseks selle kohutava tõve vastu. Enne Vancouverisse jõudmist ta oli suutnud koguda üle seitsme miljoni dollari.

Uus eelarve ei muuda elulaadi

Kanadalased on harjunud elama ülekulutustega

Kauaoodatud föderaalvalitsuse eelarve esitati Ottawa parlamendis neljapäeval 23. mail majandusminister Wilsoni poolt. Selles „kokkuhoiu" eelarves on ette nähtud kulutusi $105 miljardit ja sissetulekuid $71,2 miljardit. Puudujääk $33,8 miljardit. Riigi võlg on juba üle $200 miljardi ja igast maksumaksja dollarist üks kolmandik kulub riigivõla protsentide maksmiseks, ehk teisiti seda illustreerides, riigivõla protsentide tasumiseks tuleb valitsusel maksta igas tunnis $3 miljonit. Ka kokkuhoiu eelarve aastal riigivõlg kasvab, sest valitsus ja rahvas on harjunud elama ülekulutusi tehes.

Ülekulutuste vähendamiseks peaminister Mulroney pooldab vabakaubanduse arendamist, suuremat ettevõtlikkust rahvalt ja efektiivsemat tööstuslikku produktsiooni, mis oleks suutelise võistlema teiste maade produktsiooniga välisturgudel. Ta loodab suuremat initsiatiivi eraalgatuselt, Kanada tööstuse arendamisel ja kaubanduse alal. Ta püüab pidurdada 16 aastat kestnud liberaalide valitsuse poliitikat tööstuste riigistamise alal ja lõpuks lõpetada tööstuste võtmine riigi kontrolli või juhtimise alla, et maksumaksjate dollaritega ei tuleks tööstusi majanduslikest raskustest välja aidata.

16 aasta kestel Trudeau valitsus omandas või võttis valitsus kontrolli alla üle 300 mitmesuguse ettevõtte, suurendas valitsuse koosseisu ning administratsiooni, et Kanadast kujundada üht „heaoluriiki". Tulemuseks on olnud töötatööliste arvu suurenemine ja riigivõla tõusmine $18 miljardi pealt rohkem kui $200 miljardi peale.

Mulroney valitsusel on tahtmine leida tee tagasi, et riiki päästa sunnitud pankrotti minekust.

Vaielused uue eelarve aümber on juba alganud ja maksumaksjatel on võimalus jälgida, mis opositsiooniparteid selle eelarve kohta ütlevad. Kas nad on rahul, et käesolev „kokkuhoiu" eelarve on puudujääk näidatud vähe väiksemana kui oli eelmise aasta eelarves. Nad nähtavasti ei taha, et mingisugust kokkuhoidu ei tehtaks sotsiaalse hoolekande alal, kuna see võiks hakata mõjustama rahva senistelulaadi.

Konservatiivide valitsusele lüüaks surmakelli Ontarios

Ontario uusdemokraatide liider Robert (Bob) Rae teatas ajakirjanikele, et uusdemokraatide partei hakkab toetama Ontario parlamendis liberaalide parteid uue valitsuse moodustamisel ning aitab sellega lõpetada Ontarios konservatiivide partei valitsemise, mis on juba kestnud rohkem kui 42 aastat. See saab teostuda umbusalduse avaldamisega Frank Milleri valitsusele parlamendis, pärast 5. juunit, kui Ontario parlament tuleb kokku uues koosseisus. Sellest tuleb teha Frank Milleril järeldus, et valitsusel puudub parlamendi usaldus ja tema valitsusel tuleb esitada lahkumispalve.

Ontario kuberneril tuleb siis otsustada, kas kuulutada välja uued üldvalimised või anda opositsioonipartei juhile, David Petersonile võimalus uue valitsuse moodustamiseks.

Peaminister Frank Miller on samal ajal ajakirjanikele seletanud, et temal ei ole läinud korda kokkulepet saavutada uusdemokraatide partei ja tema liidriga Milleri vähemusvalitsuse toetamiseks, kuna nemad on nõudnud liiga palju konservatiivide parteilt valitsuse suuna muutmisel vasakule ja „uue" aluse kujundamiseks Ontario valitsemiseks. Ta keeldus minemast ajalukku kui valitsuse juht, kes hakkab muutma provintsi elulaadi selleks, et valitsuse juhina püsima jääda kaheks aastaks, nagu Bob Rae nõudis.

KUBERNERI PROBLEEM

Uusdemokraatide partei juht Bob Rae nähtavasti sai liberaalide parteilt ja selle juhilt David Petersonilt lubaduse, et toetatuna uusdemokraatidest ta hakkab Ontariot valitsema täiesti uutel, rohkem sotsialistlikel alustel. Mida ta sellega mõtleb, seda Bob Rae lähemalt ei selgitanud.

Toronto Ülikooli poliitilise teaduse professori Peter Russelli arvates (teda peetakse üheks eksperdiks konstitutsiooni tundmise alal) uusdemokraatide nõudmine, et kokkulepe vähemusvalitsuse toetamiseks teatud aja peale on vastuolus konstitutsiooni nõudega, et valitsus on vastutav otseselt parlamendi liikmete ees ja nende otsuse tegemine ei või kuidagi seotud olla mingisuguse eelkokkuleppega selle kohta, kas valitsust võib kukutada või mitte.

Ontario kuberneril on tõsiseks probleemiks, pärast umbusalduse avaldamist Frank Milleri valitsusele parlamendis, kas kuulutada välja uued valimised, või anda võimalus David Petersonile uue valitsuse moodustamiseks, uusdemokraatide partei toetusel, kellest on teada, et nemad soovivad koalitsioonivalitsuse kestvust vähemalt 2 aastat, kuna nende partei kassa on tühi ja nad ei soovi näha uusi üldvalimisi enne kahte aastat.

VARAJASED VALIMISED

On märkimisväärne, et Kanada föderaalvalimistel ja Ontario provintsi valimistel uued valitsuse juhid kuulutasid välja uued üldvalimised varsti pärast valitsusjuhi ülesannetesse astumist. Ei Turner ega Miller ei võtnud enesele aega, enese võimete tutvustamiseks valijaskonnale, kuivõrd suutelised ja tahtelised nad on täitma lahkuva juhi aset peaministrina. Mõlemad tegid vale arvestuse, et valijaskond annab oma hääle parteile, arvestamata seda, kes on liidri kohal, ja kaotasid.

Kuivõrd palju süüdi olid uued parteide juhid valimiste tulemustes. Kas valijaskond tõesti tahtis muudatust valitseva partei kohal või ei meeldinud uus partei liider, näitab järgmise üldvalimise tagajärg.

Uusdemokraatide liider Bob Rae tegi kindlasti oma esimese suurema poliitilise vea sellega, et ta juba ette teatas, oma ja partei kavatsusest aidata liberaalidel avaldada umbusaldust Frank Milleri valitsusele otsekohe, kui algavad vaielused Milleri valitsuse programmi üle, pärast trooniköne ettekandmist parlamendis. On võimalik, et Frank Milleri valitsus esitab parlamendis valijaskonnale väga meelepärase ja vastuvõetava programmi ja valijaskond võib tahta näha selle rakendamist Frank Milleri valitsuse poolt. Sellel juhul võib kujuneda valitsusele umbusalduse avaldamine opositsiooniparteide poolt, nendele enestele poliitiliseks enesetapuks järgmistel üldvalimistel.

Esto '84 ülejääk 280 000 dollarit

IV Ülemaailmsete Eesti Päevade majanduslik aruanne, mille koostamine võttis aega ligi aasta, on nüüd valminud ja vajab vaid lõplikku viimistlemist. Nagu „Meie Elu" kuuleb, on pidustused ka majanduslikult väga hästi õnnestunud ja jätnud ülejäägi ligi 280 000 dollarit.

Sellest on kavatsus jagada 123 000 dollarit. Esto '84 üritusi korraldanud organisatsioonidele. Võimlejad ja rahvatantsijad („Estovisioon") saaksid 36 000 dol., Eesti Lauljate Liit (Laulupidu) — 27 000 dol., teater 15 700 dol., Eesti Kunstide Keskus (solistide kontsert- — 9000. dol. ja väiksemad summad teistele organisatsioonidele.

Osa ülejäägist jagatakse toetusteks, albumi väljaandmiseks jne. ja 50 000 dol. varutakse järgmiste ÜEP korraldamiseks.

Mõned summad on juba välja makstud, peamiselt korraldajate isiklikud kulud, töötasud jne. Esto '84 majandusaruanne esitatakse suuremale kogule koosolekul, mis kavatsetakse pidada 25. juunil.

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House,958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada, M4K 2R6
Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J.,USA. Tel. (201) 262-0773.

„Meie Elu" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951

Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp. kl. 9 hm.—5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 hm.—8 õ., laup. kl. 9 hm.—1 p.l.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $40.00, 6 k. $22.00, 3 k. $15.50. USA-sse (US$) 1. a. $44.00, 6 k. $25.00, 3 k. $17.00. Ülemeremaadesse — 1 a. $48.00, 6 k. $26.00, 3 k. $19.00. Kiirpostilisa Kanadas: 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $58.00, 6 k. $29.00.

Üksiknumber — 75¢

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul — esiküljel $5.50, tekstis $5.00, kuulutuste küljel $4.75.

Kuidas rahvas NSV Liitu valitseb

Laiade kiidukõnede saatel kehtestas NSV Liit 1977. aastal uue konstitutsiooni. Selle kohta ütleb välismaa-jaoks tehtud ajakiri SOVIET LIFE (dets. 1984), et NSV Liidu seaduste kujundamisel ei tööta ainult kompetentsed juristid, vaid ka kogu nõukogude rahvas. Konstitutsiooni kujundamisel lõi kaasa neli-viiendikku täisealistest nõukogulastest. Konstitutsioon sai igati vägev ja demokraatlik.

Seda konstitutsiooni ligemalt vaadates, selgub aga, et see on potjomkinilik ehitus välismaailmale näitamiseks,e t NSV Liit on igatepidi samataoline teiste maailma riikidega, kus rahvas valitseb.

Meie kõik teame, et NSV Liitu valitseb poliitbüroo ja Kommunistliku Partei peasekretär. Kuid see nn. konstitutsioon ei lausu sõnakestki poliitbüroo ega ka Peasekretäri funktsioonide koha. Ega ka mitte seesuguste institutsioonide kohta. Neid nimesid nn. Konstitutsioonis ei esine.

Mis on siis kõik NSV Liidu nõukogud, ülemnõukogu kaasaarvatud?

Kaunid kulissid, mis varjavad ja kaitsevad jõhkrat võimu. Ja petavad Lääne kergeusklikkude silmi.

Vaatame poliitbüroo sisemusse:

NSV Liidu rahvaarv on 269 miljonit. Arvestades poliitbüroo liikmeid ja kandidaate kokku 18 (andmed enne Gorbatševi), siis iga 14.9. miljoni inimese kohta peaks võrdõiguslikus riigis olema poliitbüroos — üks esindaja.

Suurvene Föderaal Vabariik on oma hõlma haaranud tohutud maaalad, kus elab sadu sorte rahvaid — kõik need nüüd arvatud venelaste kilda — 138 miljonit! See ülespuhutud 'venelaste' arv lubaks poliitbüroosse 9 liiget, kuid on 13. Ukrainal peaks olema 3, kuid on 2, Valgevenel peaks olema üks, kuid pole ühtegi. Aserbaidžaanil ja Georgial olnuks kahe-peale õigus ühele esindajale, kuid on 2. Ilmselt on ülekohut tehtud Ukrainale ja Valgevenele (põhjendus — need riigid lasid Hitleri väed NSV Liidu pühale pinnale!). Uzbekil ja Kasahstanil olnuks mõlemail õigus esindajale, kuid pole ühtegi.

Kaheksa riiki (15-nest) on täiesti esinduseta väikese inimarvu pärast. Grupeerituna oleks need õigustatud kahele esindajale, millest üks võinuks olla Baltimaade esindaja, kui mitte muidu,siis väga erineva kultuuri ja ajaloo pärast.

Pole raske avastada, et tegemist on sihiliku ebavõrdsuse kasvatamisega venelaste kasuks. Kui veel märgata, et Kompartei sekretariaadi liikmed on kõik venelased, siis on selge, milline rahvas NSV Liidus igatemoodi eelistatud on.

Ent näeme ka, et rahvas — kodanikud, inimesed, töörahvas, kas venelased või muudest rahvustest — seda riiki ei valitse. Rohkemgi veel — nad isegi ei tea, millise seaduse või millise õiguse alusel riiki valitsetakse. Nad ei tea,kuidas nende valimispiirkonda rahvasaadiku kandidaat tekib, kellele nad hääletavad, vastavalt konstitutsiooni sätetele.

Kuidas saab rahva valitsemist või eelnimetatud konstitutsiooni seletada õpilastele, kel veel kübeke mõtlemisvõimet?

Meie võime siin selle üle imestada, kuid seesama konstitutsioon seletati 4. okt. 1977. aastal NSV Liidu Ülemnõukogu pleenumil, kus üle tuhande valitud rahvasaadiku Brežnevi kõnet kuulasid ja ilma ühegi küsimuseta konstitutsiooniga nõustusid — kolmekümneühe kiiduavalduse, kestvate kiiduavalduste ja kestvate tormiliste kiiduavalduste saatel.

H. RIGA

Ilmus
Mälestusteos: TUNDMATA TULEVIKKU
(Ajakirjanikult lugejale)
Autor: S. Veidenbaum.
Saadaval ja tellimised: Eesti Kirjastus Kanadas, 958 Broadview Ave. Toronto, M4K 2R6, Canada
Hind $20.00 pluss postikulu
Oma Press, 1955 Leslie St. Don Mills M3B 2M3 Canada.

FENNIA TYPESETTING
6303 YONGE ST., SUITE 2, WILLOWDALE
ONT. M2M 3X7 ● TEL. 229-4469
Küsige meie abi trükitööde tegemisel — räägime eesti keelt.

Kolm roosi Wilsonile

Istutasin nad tahaaeda. Panin pulgad juurde: Wilsoni nimega. Polnud roose uuendanud juba mitu aastat. Kartsin Trudeau maksuametit, kes nähes tagaaias uusi roose, teeb järelduse selle maja jõukusest ja virutab uued maksud peale. Aga nüüd finantsminister M. Wilson elimineeris kapitaalkasumi maksu kuni kasumi 500.000-dollari ulatuses, andis uue lootuse, et mitte kõik, mis kodanik oma elu ilustamiseks teeb, ei tarvitse minna Ottawa laekasse.

See on muidugi meeleoluline refleks. Kuid roosid on tõelised. Meeleolu samuti. Uue riigieelarve korras paneb ka Wilson maksu peale ühest ja teisest otsast. Õlid, naps, sigaretid jne. lähevad kallimaks. Pangad maksavad oma kasumilt senisest rohkem. Isiklikud eraldused ei kerki koos inflatsiooniga.

Kuid ometi on Wilsoni eelarve toonud vähemalt lootuse, et töötaja ja tootja saavad silmapaistva osa kasumist säilitada uuteks investeeringuteks. Kanada töötaja on juba palju aastaid olnud säästude hoiustaja ja mitte investeerija. Sest on puudunud usaldus majanduse vastu, mida suurel määral püüdis juhtida valitsus oma regulatsioonide ja isegi natsionaliseerimistega.

Sest millega seletada, et aastaid tagasi õlikompaniid läänes pakkisid kokku oma puurmasinad ja siirdusid USA-sse koos sadandete miljonite dollaritega, et end tunda majanduslikult kindlamana. Sama tegid suured ehitustrustid ja lahkusid lõunapoole piiri, et oma kapitaliga ja oma püüdlustega midagi saavutada. Paljuks lahkus Kanadast eraisikuid, et oma tegevust arendada lõunapool piiri, sellest pole kunagi räägitud. Neid on üsna mitmekesisel alal. Trudeau poliitiline tont on peletanud inimesi, on külvanud usaldamatust, on küll arendanud sotsiaalset kindlustust, kuid tulemuseks on rappa sõit.

Kas ja kunas Wilsoni eelarve paneb majanduse ülesmäge liikuma, ei tea keegi. Kuid ometi on antud uus suund ja tuleb ainult oodata, maksta, ja loota, et pöörang paremuse poole tuleb. Uue eelarve otsesed ja lähemad ülesanded on: vähendada tööpuudust (11,0%) ja alandada eelarvelist puudujääki. Kuid vähendada tööpuudust majandusliku arengu läbi erasektoris ja piirata eelarvelist defitsiiti riiklike kulutuste piiramise läbi (4,4 miljardit dollarit jooksval eelarve aastal).

Pool miljonit dollarit maksuvabalt investeeringute kasumilt näitab selgesti, et valitsus suunab selle soodustuse keskuurusega ja väikeettevõtluse vitaliseerimiseks, mis on kiireim vahend töökohtade loomisel. Valitsus on arvamisel,e t suuremad investeerimised genereerivad uusi ideesid ja tulemusena ka uusi töökohti.

Kui kiired on tulemused sarnasele argumentatsioonile, seda ei oska keegi ette näha. Ei tohi unustada, et viiesteist aastat on liberaalide valitsus süstinud rahvasse arusaamise, et töö polegi äraelamiseks kõige olulisem tegur. Ka töötuse abirahadest on võimalik ära elada, mõni isegi paremini kui tööl käies. Tööjõu (manpower) asutus näeb kurja vaeva, et anda töötajaid neid nõudvale ettevõtlusele, kuid teeb seda nagu asjata: vabu töökohti on rohkem kui töövõtjaid. Niimoodi on see kestnud juba palju aastaid. See on Trudeau kauaaegse valitsemise psühholoogiline tulemus.

Kuidas seda psühholoogiat Kanada rahva hulgas tööprotsessi juurde tagasipöördele sundida võib olla isegi raskem kui uute töökohtade loomine. Nii seisab valitsus Ottawas oma majandusliku mõtlemisega kahesuunalise probleemi ees: 1) selgitada töövõtjale, et on kasulikum olla tööprotsessis ja 2) selgeks teha ettevõtlusele,et on tulukam rakendada töövõtjat korrektse õigluse alusel, sest vastupidine on kahjulik.

Kes kasvatab ühte ja teist. Võimalik, et valitsus peab looma lähema sideme töölisorganisatsioonidega nagu see omalajal Ottawas oli.

Wilsoni eelarve tagasilöögiks on, et elu läheb kallimaks, ka transport ja toodang. Kui Kanada tooted tõusevad hinnas, peab paratamatult raskenema eksport puht võistluse tõttu.

Wilsoni eelarve taotleb küll kapitali kogumist ja investeerimist, kuid ei tee midagi vaesema elanikonna heaks. Nende hulka kuuluvad ka tavalised pensionärid, kelle pension kerkis koos elukalliduse indeksiga; pensionärid ei saa indekseeritud pensioni esimese kolme protsendi elukalliduse tõusult. Pikkade aastate jooksul annab elukalliduse indeksi kärpimine pensionäridele tugevalt tunda ja vähendab paljude elustandardit.

Ometi tuleb konservatiivide majandussüsteemi tagasikujundamise tulemused lähemate aastate kestel ära oodata, et siis näha, kas kolm roosi Wilsonile olid õigustatud või mitte.

V.

Kiri Saksamaalt

Eliitroimarid

GEISLINGEN („Meie Elu" kaastööliselt) — **Saksa vangimajades istub praegu umbes 30 terroristliku bande Punaarmee fraktsiooni liiget, kellele pannakse süüks või on juba süüdi mõistetud mõrvades, inimeste hõivamises, väljapressimistes ja pangaröövimistes. Hiljuti teostasid kõik üksmeelselt ligi kaks kuud kestnud näljastreigi „isolatsiooni" ja „ebainimlike vangistustingimuste" vastu. Näljastreik lõpetati siis, kui vabaduses viibivate bande liikmete poolt mõrvati Münchenis MTU (mootoriteturbiinide unioon) mänedzher dr. Ernst Zimmermann.**

Et vangistatud poliitgangsterid on isoleeritud või ebainimlikes tingimustes, baseerub kõige alatumal valel, mis kommunistidel alati nagu varrukast raputada. Võrreldes teiste vangidega elavad bandiidid peaaegu nagu sanatooriumis. Neil on kahe mehe peale 17-ruutmeetri suurused kongid telefoni, sooja vee, värviteleri, raadio ja gramofoniga. Nad võivad iga päev vastu võtta külalisi ja veeta pikka aega koos teiste poliitgangsteritega, mis ajal koostatakse uusi plaane. Telefoneerida tohivad nad oma „aatekaaslastega" kogu liiduvabariigis, teistes vangimajades. Vangidel on kasutuses fitnessruum pingpongi, tõstekangide ja ekspandritega. Nad loevad nelja kohalikku suurlehte, tähtsamaid poliitmagasine hollandi, kuuba ja araabia ajalehti. Raadioaparaadiga nad kuulavad enamasti Moskva raadio saksakeelseid saateid. Raamaturiiulil seisab iga kuu 20 uut raamatut. Koridoris on dushiruum, vabaruumis kööginurk ja külmutuskapp. Puudub ainult krimmi sekt ja kaaviar. Töösundust neil ei ole. Logelemise eest maksab riik igale veel kuus 90 marka taskuraha. Kogusummas peab riik aga bandiidi kinnihoidmise kuludena maksma 180.000 marka aastas. Nii hellitab demokraatlik riik riigikorra kukutajaid.

VÄHEM TÜRKLASI

Alates läinud aasta sügisest on siinelavate türklaste arv viiendiku võrra vähenenud. Tööpuudus — viimaste andmete kohaselt 2,6 miljonit — tagasipöördumise puhul makstavad rahalised preemiad ja tagasimakstav vanaduskindlustus on andnud selleks olulise tõuke. Siin töötab 1,5 miljonit türklast, kellest umbes 300.000 vahepeal lahkunud. Rõhuv enamus türklastest tahab aga jääda alatiseks Saksamaale. Sakslastel ei näi olevat palju selle vastu, kuna türklased on rakendatud kõige raskematele ja mustematele töödele, mille vastu noored sakslased ei tunne huvi. Võiks veel märkida, et Lääne-Berliin on suuruselt teine, Türgi linna Ankara järel. Berliinis elab 107.000 türklast.

AVASTAMATA ROIMAD

Nagu teatab Saksa Kriminaalametnike Liit, sooritati möödunud aastal 4,3 miljonit kriminaalkuritegu, milles suudeti avastada süüdlasi ainult 45 protsendi ulatuses. Tegelikult on kuritegude arv palju kõrgem, kuna iga väiksema varguse puhul kodanikud ei teata üldse politseile, sest teatakse, et vargaid nagunii ei tabata. Murdvargus ja tavaline vargus moodustavad kaks kolmandikku sooritatud kuritegudest. Kui siin araabia maade kombel raiuda vargal üks käsi maha, koosneks saksa rahvas ühekäelistest. Palju on kasvanud ka majanduskriminaalsus, pettused krediitidega ja kindlustustega. Majanduskriminaalsuse tagajärjel on tekitatud kahjusid vähemalt 150 miljardi marga ulatuses. Keskkonna saastamise juhtumeid teatati politseile 8000 ühe aasta jooksul.

Kriminaalametnike Liidu andmeil on kuritegevus Saksamaal viimase kümne aasta jookusl tõusnud 70 protsenti. Kriminaalpolitsei tenistuses seisab 23.000 ametnikku, kellest pooled väikeste palkade tõttu puuduliku kvalifikatsiooniga.

-kk

N. Liidul ülemaailmne spionaazhivõrk

USA ja India valitsuse vahel sõlmiti kaubavahetuse leping, mille kohaselt USA müüb Indiale mitmesuguseid tehniliselt viimistletud tööstusprodukte. Selle juures on üheks tingimuseks, et India ei tohi neid edasi müüa teistele, eriti kommunistlikele riikidele, kuhu USA neid produkte otseselt ei müü.

Lepingu allakirjutamisel New Delhis tähendas USA kaubandusminister M. Baldrige, et varem on Indiale müüdud tehnilist varustust ja tehnilisi seadmeid edasi müüdud N. Liidule, Ida-Saksamaale, Poolale ja isegi Prantsusmaale. N. Liidu spioonid tööstuse alal üle maailma teevad suuri pingutusi, et USA viimistletud tööstuslikke saadusi kusagilt saada. Kui neil korda ei lähe neid kusagilt osta, siis nad varastavad.

Eesti Sihtkapital Kanadas
Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele
Eesti Sihtkapital Kanadas
kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA
K. Päts — 1918.

Ameerika Ühendriikide ja Nõukogude Liidu suhted

Järjekordne USA välisministeeriumi ühiskondlike asjade büroo-ülevaade tõlkes:
TAGAPOHI:

Venemaa 1917.a. revolutsioonist tänaseni on Ameerika Ühendriikide (USA) ja Nõukogude Liidu (N. Liit) omavahelised suhted läbinud mitmeid arenguastmeid; näiteks, minimaalse kokkupuudete ajajärk, sõjaaegne liit, „paigalpidamine" (containment) ja külma sõja pingeline võistlus. Selle põhiliselt vaenlasliku vahekorra tõttu on viimaseil aastail hakatud 1970-te aastate suuri lootusi „détente'i" peale ümber hindama.

Seda USA-N. Liidu vaenulikku vahekorda põhjustavad paljud tegurid; esmaselt, vene režiimi marksistlik-leninistlik ideoloogia, mis annab ta riigijuhtidele hoopis erisuguse vaatevinkli võrreldes Lääne poliitikuiga; teiseks, igasuguste poliitiliste vabaduste puudumine Venemaal, mis võimaldab N. Liidu juhtkonnal ajada välispoliitikat arvestamata oma rahva tahet — vastupidi Lääne demokraatlikele tavadele.

Sellegipärast on olemas tungivaid ajendeid, eriti aatomisõja vältimine, mis sunnivad USA-d ja N. Liitu koostööle. USA on järelikult üritanud kohustada N. Liitu pidama tulemuslikke läbirääkimisi kõigis küsimusis, mis võiksid nende vahekordi häirivalt mõjutada.

Nii on hiljutiste tähtsamate kontaktide sarjas toimunud president Reagani kokkusaamine N. Liidu välisminister Gromõkoga m.a. septembris (Washingtonis), USA välisminister Schultzi ja asepresident Bushi kohtumine N. Liidu uue peasekretär Gorbatševiga s.a. märtsis (Moskvas).

N. LIIDU ÄHVARDAVAD TEOD:

USA tõhusa sõjatõrje tõttu N. Liit on hoidnud otsesest rünnakust USA või ta liitlaste vastu. Sellele vaatamata, N. Liidu teatud teod viimaseil aastail on USA-le muret valmistanud; näiteks,

— relvatuse tohutu ülesehitus;
— Afganistani okupeerimine 115 000 Nõukogude sõduri poolt;
— inimõiguste julm summutamine N. Liidus;
— mitmete lepingute otsene või kaudne murdmine;
— õhutus ja toetus Poola vaba töölisliikumise karmiks mahasurumiseks.

USA VASTUTEGEVUS:

USA poliitika N. Liidu suhtes põhineb kolmel põhimõttel: realismil, tugevusel ja läbirääkimistel. Suheldes N. Liiduga oleme teadlikud ta tugevusest ja ta eesmärkidest; me ei tohi N. Liidu ärgitusi liialdada, kuid me ei saa ka temast johtuvaid hädaohte kahe silma vahele jätta.

N. Liidu eesmärkide nurjamiseks peab meil olema vajalik sõjaline, majanduslik ja ühiskondlik tugevus. Palju meelsamini aga õiendaksime arusaamatusi läbirääkimiste teel — mida oleme ka teinud laial rindel, püüdes leida probleemidele rahulikke lahendusi ja ergutada N. Liitu täitma oma rahvusvahelisi kohustusi.

RAHVUSVAHELINE MILJÖÖ:

USA on kohustunud säilitama sõjalist tasakaalu N. Liiduga me omade ja liitlaste kaitsesüsteemide abil, ja kui võimalik, siis vastastikuse ning tõestatava relvastuse vähenduse kaudu. N. Liidu välispoliitikaga seoses sõjaliste ähvarduste ja jõutarvituse vastustamiseks oleme (neile) demonstreerinud, et oleme valmis meie ja me liitlaste ning sõprade elulisi huve kaitsma.

Me liitlased Euroopas on aru saanud vajadusest vastustada N. Liidu rakettide paigaldamist: meie Pershing II ja tiibrakettide (cruise missiles) paigaldamine on toimumas plaanikohaselt. Samuti jätkame NATO normaalsõjaväe taseme tõstmist.

Et vähendada hädaohtu me olulisile huvele ka väljaspool Euroopat, oleme liitlaste toetusel arendamas suutelisust vägede kiirveoks võimalikesse tülikoldeisse, näiteks Kagu-Aasiasse.

Ameerika hemisfääris oleme sõberriikidega kindlal otsusel takistada (N. Liidu) püüdeid Kesk-Ameerika demokraatlikke riike ebastabiilseiks muuta. USA aitab kaasa positiivselt ka arengumaade majanduslike probleemide lahendamiseks ja ülemaailmselt demokraatlike tavade tugevdamiseks, et piirata N. Liidu ekspansiooni.

LÄBIRÄÄKIMISED N. LIIDUGA:

Realismil põhinev tugevus takistab N. Liidu agressiooni, kuid rahu kindlustamiseks on vaja pidada ka otseseid läbirääkimisi. 1983.a-l N. Liit seistas läbirääkimised keskmise ulatusega tuumarelvastuse (INF) ja strateegiliste relvade vähenduse (START) üle.

Vastavalt Schultz-Gromõko kokkuleppele alustati 12. märtsil s.a. uute läbirääkimistega. Need jaostati kolme rühma: strateegilised tuumarelvad, keskmise ulatusega relvad ja kaitsvad ruumis-relvad (space weapons).

USA sihiks on tuumarelvastuse radikaalne vähendus ja lõpuks nende kaostus. Ka on USA esitanud kaugeleulatuvaid ettepanekuid teiste relvaliikide osas, nagu keemiliste relvade keelustus, mitmesuguseid meetmeid (ehk abinõusid) usalduse edendamiseks ja olulisi kärpeid Euroopa normaalsõjavägede koosseisus.

TULEVIKULOOTUSI:

USA soovib kindlamat ja rahuldavamat vahekorda N. Liiduga. USA peasihid hõlmavad:

— tuumarelvade tõestatav vähendamine;
— N. Liidu teiste riikide siseasjusse sekkumise lakkamine;
— N. Liidu oma kodanike inimõiguste austamine;
— majandusliku, inimeste omavaheliste ja teiste mõlemapoolsete suhete parandamine vastastikkuse ja ühiste huvide alusel.

USA ei hädaohusta N. Liitu. Kuigi teame selgesti, et me üldvahekord jääb püsima vaenlaslikuna, usume siiski, et teatud aladel on võimalik ka koostöö.

Me loodame,et uue juhtkonna võimuletulek N. Liidus võimaldab uusi läbirääkimisi ja me omavaheliste suhete parendamist. Selles vaimus kutsus president Reagan peasekretär Gorbatševi enesega kohtuma. Loodame, et N. Liidu valitsus ühineb meiega püüdlusis saavutada konkreetseid tulemusi.

Samal ajal peame aga meeles pidama, et N. Liidu pikaajalised sihid on meie omile diametraalselt vastupidised ja et peame taotlema omi eesmärke realismi ja tugevusega.

ARVED VIIRLAID
MÄRGITUD
romaan, 220 lhk.
Hind à $13.50
Postiga tellides lisandub saatekulu.
müügil „Meie Elu" talituses
958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

EESTLASTE KESKNÕUKOGU KANADAS

KEVAD-ÜLDKOOSOLEK

laupäeval, 8. juunil 1985 algusega kell 10.00 h. Toronto Eesti Majas.

Koosoleku peakõne: Laas Leivat teemal „Sõjakurjategijad" ja inimõiguste probleem tänapäeval.

Referaat: EKN valimised.

XIII Põhja-Ameerika Meeslaulupäeva koorid lippudega laulupäeva avamisel Baltimore Lake Clifton High School'i laval. Foto — O. Haamer

Lühilugusid

STREIK JA KOOLERA

Mitmelt poolt olli se jut väljaläinud, otse kui olleks töörahvas Krähnholmis mässamist ja tülli teinud ja nago olleksid nad vabriko töö seisma jätnud, mis agga nüüd Eestimaa kubbermango seitung öiendab ja selgendab. Tössi on, et seal väike kahhin olnud, kus ka vabriko valitsus natuke süüd peab kandma, aga suremat tussa on kolera neile teinud, se kahhin olla agga lühhikene aeg tulnud. Peale selle kui aulik kubberneri herra issi seal käinud ja asja üllekulanud, olnud kõik tülli lõpnud ja iggamees, kuida enne nenda ka pärast jälle töös . . ."

See on tükike vanaisa isa-isa-aegset õigekirjutust, lõigatud „Perno Postimehest" 1872, nr 37.

SÕJAD EI JÄÄK VIIKI

Jean Francois Revel kirjutab oma raamatus „How Democracies Perish" järgmised tõeterad tabava näite taustal:

„Algusest peale on Nõukogude Liidu ja Lääne vahelised võitlused olnud nagu jalgpallimäng, mille üks pooltest — Lääs — on omaks võtnud reegli, et ta ei ületa 50-jardi joont.

Seega — parim, mida Lääs võib saavutada on viik, mis on Nõukogude halvim võimalus. Nende võimalused asuvad võidu ja viigi vahel, Läänel viigi ja kaotuse vahel!"

HEA REPORTERI OMADUSED

AIM, Accuracy in Media (veebr. 1985) toob „Washingtoni Ajakirjanduse Ülevaate" andmetel statistikat ajakirjanduse ja televisiooni tegelaste vastustest küsimusele: „Mis kvalifikatsioone nõutakse ühelt healt reporterilt?"

Tulemused on huvitavad; meedia mandariinide peanõue on — kirjutamise oskus ja võime sidemeid luua, energilisus ja väsimatus. Siis järgnevalt — uudishimu. Vähem tähtis on uurimisvõime ja objektiivsus. Kõige vähem tähtsad on avarad teadmised, täpsus ja ausus.

Nii hindasid mandariinid head reporterit!

Publiku maitse võib kergesti olla just vastupidine, tunnistades kõige tähtsamaks reporteri omaduseks — ausust, täpsust, avaraid teadmisi ja objektiivsust.

SOE SÜDA TUKSUB PARIISIS

Quebec'i Loomakaitse Ühing (The Quebec Society for the Protection of Animals) on aktiivselt võidelnud hülgepüüdjatega ja on oma humanistliku missiooni läbiviimisel suutnud koguda $96.000.- võlga.

Üks selle ühingu mätseene on prantsuse filmistaar Brigitte Bardot, kes saatis vaestele sõpradele kingituseks oma käevõru.

Kanada kiusakad tollimehed aga ei lubanud eset sisse tuua, kuna käevõru oli tehtud elevandi kihvast. Kanada määruste alusel on elevandid kaitsealused loomad.

Oli palju tegemist ja närvitsemist, enne kui tollijad leppisid, kui Bardot oli kinnitanud, et tema polnud seda elevanti tapnud. Tollimaksu oli $96.-

Loomakaitsjad loodavad oksjonil käevõru eest saada $4000.- See on pisut optimistlik arvestus, kuna eseme väärtus on $300.-

KARM KOHUS KÜLMAL MAAL

Kolm Kanada inuiti meest vägistasid 12-aastase tüdruku, kes jäi sellejärele rasedaks. Asi läks kohaliku kohtu ette. Kohtunik mõistis kõik kolm kuritegijat üheks nädalaks vangi.

Kerge karistus vihastas inuiti naisi. Ägedamad neist nõudsid uut otsust ja tõid küsimuse uue kohtu ette. Seekord oli kohtunik karm ja mõistis kolm meest neljaks kuuks vangi. Ühtlasi seletades, et inuiti naised küpsevad noorelt.

Sellel lool oli nüüd lõpp. Kõik jäid rahule; üks probleem jäi. Kui lapsel sünnib laps, siis ema on teada, kuid kes on selle lapse isa?

PIME IMETLUS HAKKAB KUSTUMA

Pärast Suure Sõja lõppu Rootsimaale sattunud Balti sõdurid, kes olid Saksa sõjaväe mundris, anti Rootsi valitsuse poolt Nõukogude kätte — kohtumõistmiseks nende süütegude pärast.

See oli aeg, mil Rootsi-Vene sõprus õitses. Venelane oli kangelane, venelane oli päästnud maailma hukatusest. Oleks sel ajal keegi kergitanud idee, et Stalini kuju asetada Stockholmi Slüssenissе — see oleks küll teoks saanud. Aga seal oli ideedega inimesi. Stockholmi linn muudeti — kommuuniks (à la Ryska). Nii kestis praeguse ajani. Äsja Stockholmi kommuuni nõukogu otsustas ennast ümbernimetada taas linnavolikoguks ja Stockholm sai taas linnaks!

KEELE LÕKSUD VARITSEVAD

Mitmeid, peaaegu kõiki, paljusõnalisi nimesid on tänapäevane alatiruttav inimene asendanud lühikeste sümbolitega. Need on enamasti kujundatud sõnade initsiaalidest ja need on varsti muutunud tuttavaks ja asendanud paljusõnalise pika nime. Seesuguseid sümboolseid lühendeid on kasutusel sada kui mitte tuhat (USA, PLO, EKN, UNESCO, A.D. jt.)

Eesti noortel on METSAÜLIKOOL, selle käibel olev lühend on MÜ — nad käisid MÜ-s, tulid MÜ-st ja läksid MÜ-sse. Lühend on kõigile tuntud, ka ajalehtede kuulutustes. Nüüd on asutatud METSAÜLIKOOL LÄÄNEKALDAL, mille lühendit oleme näinud ajakirjanduses ja kuulutustes.

Keegi ei taha kasutada jutuajamisel pikka nime, kui lühend on olemas. Keegi ei ütle enam — ma tulen METSAÜLIKOOLIST LÄÄNEKALDAL, vaid kasutab aktsepteeritud lühendit — MÜLK.

Aga!!!

Eestlased, kes ainult inglise keelt räägivad, võivad seesuguseid üllatusi teha.

MUST MUUTUB HELEVALGEKS

Baltic Bulletin (veebr. 1985) toob näite sellest, kuidas Nõukogude Eestis ilmuv ajakiri „Pioneer" eestlaste vaimu valgustab ja raskeid küsimusi seletab. Küsimus:

Miks on kapitalistlike maade poed kaupa täis, Nõukogude poed aga tühjad? Vastus:

Rahvas kapitalistlikes maades ei teeni küllaldaselt, et kaupa osta. Sellepärast on poodides riiulid kaupa täis.

Nõukogude inimeste sissetulek on pidevalt tõusnud, nii et nad võivad osta kõik, mida nad ihaldavad. Nõukogude inimeste ostujõud — teeb poe riiulid tühjaks.

KANADA PÄÄSTMISE KATSE

Peter Pocklington on kurioosne mees. Miljonärist ärimees, kes äritseb laial rindel. Oli peaministri kandidaat ja lubas, kui teda valitakse, teenida palgaga $1.- aastas. Teda siiski ei valitud, kuigi see olnuks võlgades siplevale Kanadale — hea kaup. Ei valitud sellepärast Progressiivsete-konservatiivide partei juhiks, et ta oli liiga konservatiivne ja napilt progressiivne.

See „kurioosum" on nüüd teinud praegusele peaministrile ettepaneku, kuidas Kanadat saab raskustest päästa.

Plaan on järgmine:

Kanada trükkigu $200 miljardi väärtuses rahatähti, tasugu kõik riigi võlad ja katku kõik kohustused, ja — samal päeval kuulutagu, et Kanada riigi valuuta on rajatud kulla alu ele!

See „kurioosum" ütelnud ise, et ta ei usu, et peaminister julgeks seda sammu astuda, kuid tema poleks kartnud ja oleks seda teinud.

H. RIGA

XIII Põhja-Ameerika Eesti MEESLAULUPÄEV

Laupäeval, 18. mail kl. 3.00 p.l. kogunesid Baltimore'is Lake Clifton High School'i lavale ligi sada laulumeest kolmeteistkümnendaks Eesti Meeslaulupäeva konserdiks Põhja-Ameerikas. Kolmesajalise kuulajaskonna püsti seistes kanti lavale osavõtvate kooride lipud.

Ado Valge „Baltimore Eesti Laulumehed" esimehe avasõnade ja tervituse järele esitasid ennast osavõtvad koorid oma koori moto laulmisega, millele järgnes traditsiooniline lipnaelte löömine lipuvarrastesse.

Meeslaulupäevast võtsid osa: Connecticuti Eesti meeskoor, koorijuhiks Ants Laan, koori motoks „Mehisemeelega, ühisel jõul, kõlagu vaba Eesti laul!", New Yorgi Eesti Meeskoor — koorijuht Erik Veski, koori motoks „Eesti laul ja eesti meel truuks neil' jääme eluteel!", Toronto Eesti Meeskoor — koorijuhiks Charles Kipper, koori motoks „Alati Sinule, kodumaa, kõlagu vabade meeste laul!", Baltimore Eesti Laulumehed — koorijuhtideks Evald ja Mati Tammaru, koori motoks „Sinule, kodumaa, alati kostku vabade eesti meeste laul!"

Kava esimene pool algas F. Brenner'i lauluga „Taevas ja maa" Mati Tammaru juhatusel. Sellele järgnesid Charles Kipperi juhatusel Fr. Säbelmanni „Kaunimad laulud", A. Läte „Kuldrannake" Evald Tammaru juhatusel ja Miina Härma „Enne ja nüüd — Erik Veski juhatusel. Kaks esimest laulu olid esimese üldlaulupeo kavas 1869.a. Tartus.

Soolokoorina Toronto Eesti Meeskoor Charles Kipper'i juhatusel esitas A. Karindi „Talvine õhtu", R. Ritsing'u setu rahvalaulu „Ohesä", G. Ernesaks'a „Sireli, kas mul õnne?" ning R. Toi „Mu laul". Viimase soolopartii laulis Avo Kittask. Klaveril saatis koorijuht C. Kipper. Kuulajaskond võttis ettekanded vastu kordamistnõudva aplausiga.

Lühikese vaheaja järele asus lavale ühendkoor, esitades meie heliloojate poolt „vabas kodus" loodud helitöid. Mati Tammaru juhatusel laulis koor K. Türnpu „Kevade tunne", E. Veski juhatusel — E. Aav'a „Nooruse aeg", C. Kipperi juhatusel Mart Saar'e „Oma saar" — Avo Kittaski soologa ja E. Veski juhatusel E. Võrk'i „Meeste laul". Et järjest paisuvat aplausi pisut vaigistada, korrati „Oma saare" viimane salm.

Bariton Avo Kittask, Charles Kipper'i poolt klaveril saadetuna, laulis aaria R. Toi kantaadist „Mängumees", E. Aav'a „Tervitus kevadele" ja L. Virkhaus'i poolt J. Liivi sõnadele loodud „Kui tume veel kauaks . . ." Kuulajaskond reageeris järjest paisuva aplausiga.

Lavale sammus jälle ühendkoor esitades paguluses asuvate heliloojate loodud meeskoori laule. Charles Kipper'i juhatusel esitati R. Ritsing'u „Mehed", Erik Veski juhatusel lauldi E. Tubin'a „Sõmeralt sõrmikule", mis tuli korrata. Samuti tuli korrata Mati Tammaru juhatusel lauldud J. Mandre „Lõikuslaul", S. Purre „Me lähme koju" lauldi Charles Kipper'i juhatusel ja R. Toi loodud „Pea vastu!" esitamist juhatas M. Tammaru. Tormilise aplausi vaigistamiseks lauldi C. Kipper'i juhatusel lisapalana E. Aav'a „Öösse ära kadus" ja E. Veski juhatusel R. Toi „Aiut, taiut". Lõpulauluna lauldi E. Tammaru juhatusel traditsiooniliselt G. Ernesaks'a „Hakkame mehed minema". Lavale tulid rahvarõivais näitsiku d sületäite lilledega jagades neid koorijuhtidele ja solistidele tänutäheks suure töö ja vaeva eest kuulajaskonna tugeva aplausi saatel. Enam, kui kolmetunniline meeslaulupäeva kontsert lõppenud, siirduti rahvapeole, mis tomus Baltimore'i „Convention Centre'is".

Mitme tunniline lavalseismine oli laulumeestele kaunis pingutav, kui arvele võtta, et mõnegi laulumehe sünniaasta langeb aastasaja algaastatesse.

RAHVAPIDU

Avarasse Convention Centre'i saali kogunes tublisti üle kolmesaja kaasmaalase, neist suur hulk laulumehi ja nende perekonnaliikmeid. Tubli õhtusöök aitas peagi unustada väsimuse ja peagi kogunes New Yorgi Meeskoor orkestripoodiumile ning laulis E. Veski juhatusel traditsioonilise tervituslaulu „Teid me tervitame . . .", millele järgnes Charles Gounod „Sõdurite koor". Toronto Eesti Meeskoor C. Kipper'i juhatusel laulis A. Läte „Malemäng" ja K. Türnpu „Lauluke".

Avo Kittask laulis C. Kipper'i orelisaatel R. Toi „Nõel" ja populaarseks saanud portugali rahvaviisi „Sääl, kus Emajõbi voolab . . .", mille refrääni peolised innukalt kaasa laulsid. Aplausi ei suutnud vaigistada ka mitte lisapalana lauldud P. Tammeveski „Üksainus õis".

Tujuküllane rahvapidu kestis varajaste hommikutundideni.

1292 eesti noort . . .

(Algus esiküljel)

andis H. Ründvale sümboolseks tänuks mälestuseseme ümbrikuga koos parimate soovidega edaspidiseks.

TÄNU

Koolikomitee esimees tänas õpetajaid õpetus- ja kasvatustöö eest. Õpetajate panust eesti keele ja eestluse edasiviimisel nagu ei suudakski tasuda. Ta palus õpetajaid esile, kus õpilased neile ulatasid kevadõisi. Koolijuhataja Valdek Lenk. Helle Arro II kl. juh. Tiia Hiir eriklassi juh. Georg Iltal lauluõp. Endla Komi V kl. juh. Hella Leivat III ja VI kl. juh. Ene Lüdig I ja VI kl. juh. Leida Marley koolide sekretär. Lõpuks paluti kauaaegne koolikomitee esimees ja koolide heaolu eest hoolitseja, Hans Lupp, ise ka pedagoogide ritta, et ka tema hoolitsust ja tööd lilledega tunnustada.

Kodumaale mõeldes lauldi hümni. I kuni V kl. õpilased läksid klassidesse, kus neile tunnistused jagati.

Koolinoori malemängule õhutaja, Lembit Joselin, palus tunnustuslindid anda parimale mängijale Mati Pajole, esimese koha saavutajale. Teist kohta males jagasid Risto Leivat ja Matti Pikk.

Fuajees, mälestustahvli juures, jätkus lühike tseremoonia, koos vanemate ja lõpetajatega. Kõlas ühislaul: „Õnnista ja hoia". Palvuse ütles Lehte Leesment. „Kui tume veel kauaks" (J. Liiv) deklameeris Märt Matsoo. Lauldi ühiselt: „Hoia Jumal Eestit." Järgnes hubane koosviibimine keskmises saalis koos lõpetajate ja nende lähematega.

H.L.

Eesti sõdur ei võidelnud natsimi eest

Dr. Heino Susi loeng Tartu College'is

Dr. Heino Susi oli oma eesti sõduri ja kultuuri loenguga Tartu College'isse kokku toonud saalitäie kuulajaid, sedakord rohkesti endisi sõjamehi. Küllap oli loengu pealkiri *kontroversiaalne, sest ega sõjamehi* ju kultuuritegelasteks peeta. Lektor ei peatanudki õieti sõduri ja kultuuritegemise, vaid eesti sõduri võitluse mõtte ja rahuaegse või tsiviilelu ühiskondliku töö tegemise aluste juures.

Keemiadoktor USA-st, kes ise 1925.a. sündinud, oli II Maailmasõja ajal ise üks koolipoistest, kes siirdus üle lahe Soome ja tegi kaasa võitlused Soomepoiste rügemendis meie vennasrahva-maal, Eestis, kui ka Saksamaal, viimastes muidugi Saksa vormis. Nüüd süüdistatakse eesti sõdureid USA-s aga natsideks ja sama kampaaniat on alustatud ka Kanadas. Lektor leidis, et eestlased ei võidelnud küll viimases maailmasõjas Eesti Vabariigi sõjaväe vormides, võitlesid nad ometigi oma maa vabaduse taassaavutamiseks ja venelaste ärahoidmiseks kodumaalt.

MITU GRUPPI

Lektor jagas eesti relvavõitlejad II Maailmasõja ajal mitmesugustesse gruppidesse. Esmalt, metsavennad 1941 enne sakslaste Eestisse tulekut ei saanud kuidagiviisi natsid olla. Kogu maal lehvisid peale venelaste väljalöömist eesti lipud. See näitas, mida me õieti tahtsime. Järgnes ida- või lipud. See näitas, mida me õieti tahtsime. Järgnes ida- või julgestuspataljonide ajajärk. Sinna läksid esmajoones mehed, kes tahtsid venelastele kätte maksta Eestis sooritatud kuritegude pärast. Nad olid vabatahtlikud.

1942 loodi Eesti Leegion (hiljem Diviis) relva-SS raames. Selle formatsiooniga loodeti luua Eesti oma suuremat relvajõudu. Sinna värbamine toimus peamiselt mobilisatsioonide kaudu. Eestlaste tahteks polnud mingi Saksa poliitilise sõjajõu osaks saada. Ka polnud relva-SS sama, mis partei „allgemeine SS", mis tegeles ka kontsentratsioonilaagritega. Relva-SS-i alla kuulusid paljude vallutatud maade sõdurid, kes rassiliselt kuidagi päris SS-i eeskirjadele ei vastanud.

Kui Eestit ähvardas uus punaste sissetulek 1944, kutsus meie Vabariigi peaminister presidendi ülesannetes, üüri Uluots, mehi oma kodumaad kaitsma. Tuli kokku 35000 meest. Loodi piirikaitserügemendid. Sellele järgnes Soomepoiste kodumaale tulek. See polnud natslus,.

Viimaseks faasiks oli Saksamaal Eesti Diviisi tegemine, kui kodumaa oli juba kaotatud. 11000-le mehele algas uus võitlustee. 1945 pidasid eestlased meeletuid lahinguid. Saksa sõjaväejuhtkond tahtis idapoolt võimaldada niipaljude sakslaste läände minekut kui võimalik. Sellist eesti sõjaväelist faasi ei oleks pidanud olema. Kolmveerand meie meestest langesid ja jäid venelaste kätte vangi.

KULTUURITÖÖ

Nüüd tehakse aga kultuuritööd, mitte sõjaväelise käsutäitmise ja distsipliiniga, vaid igaüks oma soovide kohaselt. Tsiviilelus on alati olnud ja on mitmesugused ühiskondlikud voolud, mis on loomulikud. Endistel sõduritel on sellisest eriilmelisest tegevusest sageli raske aru saada. Lektor kirjeldas siis Metsaülikooli tööd.

H. Teder väitis, et eesti sõdur on alati võidelnud Eesti riigiõiguslike eesmärkide eest. V. Pikkand leidis, et eesti sõdurluse klassifikatsioone on enamgi — venelaste poolt mobiliseeritud sõdurid, kes üle tulid ja uuesti Saksa vormi pandi, Pitka-mehed ja teab-mis võitlejad metsades. Leiti ka, et Eesti armeed ei saadud lihtsalt luua, kuna sakslased seda ei lasknud; mitte sellepärast, et eestlased seda ei tahtnud. Ka polnud eesti sõduril Saksamaal mingit võimalust tsiviilellu minna. Teame, et kõik need, kes seda katsetasid ja tabati, lasti maha. Osa muidugi riskis sellega. On valus kuulda, et maailm peale 40-aastast rahu meie võitluse mõtet ja olukordi ikka veel ei mõista.

ESTOR

Venelased otsivad juba auke USA kaitses

Üks N. Liidu Teadusteakadeemia liikmetest, Evgeen Velikov on avaldanud arvamist Moskvas, et venelastel on kerge teha auk USA maailmaruumi kaitsesüsteemi ja saata oma rakette selle augu läbi soovitud märkide hävitamiseks Ameerikas.

Arvestuste kohaselt läheb ameerika kaitsesüsteemi väljaehitamine maailmaruumis maksma $23 miljardit. Kui palju venelastele võib maksma minna augu tegemine sellesse kaitsesüsteemi ei ole avaldatud.

Kanadas 20 000 illegaalset põgenikku

Immigratsioonivalitsuse arvates on paari viimase aasta jooksul Kanadasse tulnud kuni 20 000 illegaalset immigranti või põgenikku. Valitsusel on vaja anda nendele alaline elamisluba, kui nad endid ametlikult registreerivad. Otsuse selle kohta tegi Kanada ülemkohus, kellel on uue seaduse alusel õigus valitsusele korraldusi teha seadustele uut tõlgendust andes.

Ülemkohtu otsuse kohaselt immigratsioonivalitsusel tuleb kõiki illegaalseid põgenikke üle kuulata enne nendele alalise elamisloa andmist. Ühe immigratsiooniametniku seletuse kohaselt kulub selleks praegusel ametkonnal paarkümmend aastat ja ekstra kulu umbes 50 miljoni dollarit.

Viinajoomist hakatakse pidurdama N. Liidus

N. Liidu kõikvõimas juht Mihhail Gorbatshev on teinud korralduse, et Moskvas vähendatakse viinapoodide lahtioleku aega poole võrra. Sellele lisaks vähendatakse alkohoolsete jookide serveerimist kõrtsides, restoranides, klubides ja ametlikel koosviibimistel poole võrra. Siitpeale on Moskva „poolkuiv".

Liigse alkohoolsete jookide tarvitamise piiramiseks ülemnõukogu presiidium andis, vastava dekreedi 16. mail. Selle kohaselt on alkohoolsete jookide kasutamise loa vanuse piiri tõstetud 18 aasta pealt 21 aasta peale. Karistused selle määruse vastu eksijatele on väga karmid, eriti purjus autojuhtide juures.

Toronto Eesti Täienduskeskkooli ja -gümnaasiumi lõpetajad ja õpetajad lõpuaktusel. 1. rida vasakult: Piret Komi, Ingrid Piil, Andres Kasekamp, Leida Marley, Anne Keelman, Juta Puhm, Endla Komi, Udo Petersoo, Edgar Marten, Hans Lupp, Maie Lees, Reet Petersoo, Vaike Rannu, Ene Lüdig, Kadi Kaljuste, Lee Metsalo. 2. rida: Peter Poolsaar, Toivo Lainevool, Christopher Timusk, Mikk Altosaar, Margus Kask, Heiki Sillaste, Peter Roose, Marcus Silmberg, Andres Nurm, Allan Vessmann, Tiina Pedel, Anne Pedel, Rita Lees, Riina Kindlam, Lisa Kald, Piia Metsala, Esther Roosipuu, Liisa Soots, Sarina Westerblom, Kadri Nõmmik.

Foto — O. Haamer

Preemiaümbrikke ja kinke koolide lõpetajatele

Toronto Eesti Keskkooli ja Eesti Gümnaasiumi lõpuaktusel anti õpenõukogu otsusele vastavalt preemiafondist lõpetajatele preemiaümbrikke. Keskkooli lõpetajatest said preemiaümbriku kiitusega lõpetanud Anne ja Tiina Pedel (Toronto Eesti Ühispank — esimees V. Noolandi), kiitusega lõpetaja Riina Kindlam (Toronto Eesti Selts — esimees J. Terts), Peter Roose ja Heiki Sillaste said korp! Vironia preemiaümbriku, Margus Kask ja Mikk Altosaar said korp! Fraternitas Estica preemiaümbriku, korp! Rotalia preemiaümbriku said Lisa Kald, Pia Metsala ja Andres Musta, Eesti Korporatsioonide Liidu preemiaümbriku said Andres Nurm, Kadri Nõmmik ja Esther Roosipuu, Eesti Üliõpilaste Seltsi preemiaümbriku said Marcus Silmberg, Liisa Soots ning Christopher Timusk ning Soomepoiste Klubi preemiaümbriku andis üle esimees E. Marten Allan Vessmann'ile ja Sarina Westerblom'ile.

Eesti Gümnaasiumi kiitusega lõpetaja Andres Kasekamp sai preemiaümbriku Toronto Eesti Ühispangalt, Eestlaste Kesknõukogu Kanadas preemiaümbriku sai kiitusega lõpetaja Siiri Oder, Toronto Eesti Seltsi preemiaümbriku esimees J. Tertsilt sai Toivo Lainevool, korp! Vironia preemiaümbriku sai Lee Metsalo ja korp! Fraternitas Estica preemiaümbriku sai Peter Poolsaar.

Toronto Eesti Ühispank kinkis, lisaks preemiafondi annetustele, kõigile keskkooli abiturientidele kooli lõpusõrmuse ja gümnaasiumi abiturientidele lõpumärgi.

Cum laude keskkooli lõpetanud Rita Lees sai Hugo Valteri mälestusfondist $20.- erilise huvi näitamise eest rahvatantsu õppimise vastu.

Eesti Rahvuslaste Kogu Kanadas kinkis gümnaasiumi lõpetajaile Axel Roosman'i graafika mapi „Tuli tuha all" ning keskkooli lõpetajaile „Eesti vanasõnad ja mõistatused".

Aktusekõnelejale, keskkooli ja gümnaasiumi vilistlasele, Vivian Oder'ile kinkis Eesti Sihtkapital Kanadas Hanno Kompus'e mälestusteose „Kustutamatu nälg kunsti järele . . ."

Keskkooli lõpetajate nimel kõneles abiturient Riina Kindlam ja gümnaasiumi lõpetajate nimel abiturient Andres Kasekamp.

Keskkooli kolmeaastase kursuse on senini lõpetanud koos viimase lennuga 444 õpilast. Eesti Gümnaasiumi kaheaastase kursuse on nüüd lõpetanud 24 õpilast.

Toronto Eesti Keskkooli õppejõud 1984/85 õppeaastal: Edgar Marten — keskkooli ja III kl. juhataja, Endla Komi — II kl. juhataja, Juta Puhm — I kl. juhataja, Ingi-Mai Loorand — lauluõpetaja, Udo Petersoo — kodanikuteadus, Anne Keelman ja Piret Komi — rahvatantsu õpetajad, Allan Liik ja Peter Sõrra — abiõppejõud rahvatantsu alal, Leida Marley — koolide sekretär.

Toronto Eesti Gümnaasiumi õppejõud 1984/85 õ. a.: Edgar Marten — gümnaasiumi juhataja, Kadi Kaljuste — ajakirjandusringi juhataja, Ene Lüdig — II kl. juhataja, Ingrid Piil — kunstiringi juhataja ja Vaike Rannu — I kl. juhataja.

Arvo Mägi
„EUROOPA RAHVASTE AJARAAMAT"
264 lhk. ● Hind $25.00
Postiteel tellides saatekulu: Kanadasse $2.00, USA-sse $4.25
Müügil „MEIE ELU" talituses
958 Broadview Ave. Toronto, Ont., M4K 2R6

Eesti Ujumisklubi 25-da aastapäeva koosviibimisel Torontos 13. mail. Esimene Ujumisklubi juhatus koos külalistega. Vasakult: Sergius Laaniste, Mia Daniel, Helene Tiidus, Lembit Joselin, Ralf Viksten, Eric Roodus, Evald Aruvald, dr. Jüri Daniel, Jaan Vajakas. Seisavad: Arvo Tiidus, Ülo Vastopä, Kaljo Leis, Mai Kreem. Koosviibimisel arutati eesti spordiliikumist üldiselt, ujumisspordi endist tegevust ja tulevikku, masterujujate organiseerimist ja sõeluti muid huvitavaid probleeme. Esimene Ujumisklubi juhatus valiti klubi auliikmeiks ja nende ideelist tööd hinnati diplomiga. Tujurikkast koosviibimisest võtsid osa kolm endist Kalevi esimeest — Ralf Viksten, Eric Roodus ja Kaljo Leis. Kohal oli endisi Tartu Ülikooli Kehalise Kasvatuse õpilasi — Arvo Tiidus, Helene Tiidus, Mia Daniel ja Mai Kreem. Tahetakse kutsuda kokku kõiki sellest instituudist. Spordijuhtide sõbralik koosviibimine kestis edasi Davenport Road'il.

M.K.

Foto — Robert Kreem

Jäneda suvepäev Rootsis

Järgmine endiste Jäneda Põllutöökeskkooli õpilaste kokkutulek Rootsis toimub suvepäevade kujul nädalalõpul 17.-18. augustil s.a. eesti skautide vabaõhutalus Veskijärvel (35 km Stockholmis).

Sellele kokkutulekule ootame „jänedapoisse" ka teistelt maadelt! Oma osavõtukavatsusest paluvad korraldajad teatada aegsasti aadressil: Arnold Pilv, Kungsgatan 36 B, S-632 21 Eskilstuna, Sweden.

Mujalt tulejatele korraldatakse soovi korral hotelliruum Stockholmis ja hoolitsetakse transpordi eest Veskijärvele. Ükskasjadest ja võimalikest muudatustest (koha osas) teatatakse registreerinutele.

Endine Jäneda poiss ja tüdruk! Sind koos abikaasaga ootavad kaasvilistlased Rootsis! Olete südamest teretulnud! Eelmisel kokkutulekul 21.1. 1984 Uppsalas oli meid koos 30 inimest. Eelolevale kokkutulekule loodame näha vähemalt sama palju.

KORRALDAJAD

New Yorgi eesti koguduse õpetaja koht ei ole vakantne

NEW YORK — New Yorgi eesti koguduse (Lexington Ave.) õpetaja koht ei ole vakantne, selgus täiskogu koosolekul seoses õpetaja Thomas Vaga külaskäiguga. Koguduse juhatus ja õpetaja soovitasid külalisel jääda edaspidiseni rahulikult oma tööd jätkama senisel heal töötasemel Vancouveris.

Teatavasti on juba mõnda aega päevakorral olnud muudatused New Yorgi eestlaste usulises teenimises ja sellega seoses ka võimalik vaimulike vahetus.

MASSAAZH & TERAAPIA
LEILI TERTS
Registered Massage Therapist
Vastuvõtt kokkuleppel.
Tel. 757-8679

Kiri Quebecist

Montreali Eesti Seltsil 160 liiget

Montreali Eesti Seltsi peakoosolek peeti 25. aprillil Jaani kiriku saalis võrdlemisi väheste liikmete osavõtul.

Koosolekut juhatas Peeter Mölder. Nagu aruandeist selgus, on seltsi tegevus piirdunud peaasjalikult teatavate väljakujunenud funktsioonide täitmisega, mille eest vastutuse kandmine on traditsiooniliselt kujunenud seltsi kohustuseks, nagu kohalike eestlaste kui rahvusgrupi huvide eest valvel olek, kontakti pidamine valitsusasutistega ja teiste rahvusgruppidega, ning esinduslikud ülesanded.

Liikmemaksu on maksnud 160 liiget. Selline suhteliselt kõrge protsent Montreali eestlaskonna kokkukuivanud arvust on saavutatud suurel määral üheainsa liikme, Anton Pindami hoolsuse tõttu liikmemaksude sissekasseerimisel. Temale, kui ka seltsi laekurile, Valmar Kurolile, avaldas koosolek tänu kohusetruu töötamise eest.

Järgmiseks tegevusaastaks valiti tagasi senine esimees, Richard Leitham. Juhatusliikmeiks valiti Valmar Kurol, Ülle Leitham, Jaan Raudsepp (endised), Epp Luik ja Anton Pindam (uued).

Tunnustuseks Montreali Eesti Seltsile ja eesti ühiskonnale osutatud teenete eest valis koosolek Richard Leithami ettepanekul seltsi auliikmeiks Matti Pedriki, Anton Pindami ja Endel Rubergi.

VEEL ÜKS VALGE ELEVANT

Expo-67 puhuks St. Helene saarele ehitatud lõbustuspark, La Ronde, millesse senini miljoneid dollareid maksumaksjate raha on maetud, saab eelolevaks hooajaks rikkamaks veel ühe uue valge elevandi võrra.

Kava kohaselt peab seal selle kuu lõpuks, või juuni alguseks valmis saama uus „roller coaster" (Eestis saadi ilma nende monstrumiteta läbi ja eesti keel pole neile nimegi annud). Oma ülima tipuga 40 meetri kõrgusele küündides, saab sellest maailma kõrgeim „coaster", mille ehitus eelarve kohaselt seitse miljonit dollarit maksma läheb. (Võrdluseks — Tartu Kolledzh Torontos maksis vist midagi 3.7 miljoni ümber). Selle ehitust toetab Quebeci Turisministeerium 1.3 miljonilise subsiidiumiga, kuna puudujääv osa võlgu jääb.

Kogu see ülesmäge-allamäge rööbastee kandub puukonstruktsioonil. Kui mõni tulikahju seda 14-nekorruselise pilvelõhkuja kõrgust puuragastikku juba varem ära pole neelanud, siis peaks lähema 20-e või 25-e aasta pärast see juba küllalt mädanenud olema, et mitte enam kõlvata vastu võtma dünaamilist koormust kihutavatest rongidest. See tähendab, et kui „coasterit" iga aasta juurdemaksudega subsideerida ei taheta, peaks see igal hooajal (mis kestavad ainult sada päeva) järgmise 20-e, või 25-e aasta jooksul ühe nii vaimuvaese lõbustuse eest, nagu seda on loksumine „roller coasteri" istmel, lihtsameelse publiku käest kokku ahnitsema üks kuni kaks miljonit dollarit, et suuta amortiseerida algkapital, maksta laenu intressid ja katta ekspluateerimise kulud.

Näib, nagu teeniks Quebeci poliitikute „grandeuri" särast pimestatud silmis üks rekordiline „roller coaster" paremini rahva vajadusi kui mingisugune investeering jäädavate materiaalsete või vaimsete väärtuste soetamiseks ja arendamiseks.

EESTI LAUL KÕLAMA LÄTTEMÄEL

Montreali eestlastel on kujunenud traditsiooniks tähistada Võidupüha Lättemäe kaunis looduses. Tänavu leiab see aset laupäeval, 22. juunil, algusega kell 17:00.

Aktuse kõne peab üliõpilane Ain Vaus. Aktuse muusikalist osa rikastab sel aastal Toronto Eesti Segakoor Asta Ballstadt'i juhatusel. Ette on nähtud ka külaliskoori ja Montreali segakoori ühine esinemine ühendkoori näol.

Aktusele järgneb koosviibimine koos tantsuga Karl Pruuli peosaalis järve ääres.

Kõik on teretulnud.

-ts-

Konverents Winnipegis

Kaks Kanada luteri kirikut ühinesid

LCA (Lutheran Church of America) ja ELCC (Evangelical Lutheran Church of Canada) ühinemisega moodustatud uue ELCIC (Evangelical Lutheran Church in Canada) konstitutsiooniline konverents peeti 16.-19. maini Winnipegi ülikooli kampuses. Eesti Kiriku esindajana võttis sellest ajaloolisest sündmusest ametliku vaatlejana osa õpetaja Tõnis Nõmmik, kes ütles „Meie Elule",et konventsioonist võttis osa üle 500 delegaadi, kellest 200 olid kirikuõpetajad ja üle 300 laiedelegaadid. Ametlikke külalisi oli 28 ja külastajaid umbes 200. Samuti oli kohal laudkond ajakirjanikke.

M.E.: „Kas oli delegaatide hulgas ka eestlasi?"

Õp. Nõmmik: „Pastoritest olid delegaatideks õpetajad Helmut Saabas, Peeter Vanker ja Walter Johanson. Laie-delegaatideks olid Tõnu Orav Toronto Andrese kogudusest, Peeter Mõldre Montreali Jaani kogudusest, Paul Piir Vancouveri Peetri kogudusest ja Mai Pedersen ühest B.C. Kanada kogudusest. Veel oli seal Bernhard Teder Toronto Andrese kogudusest ja Helmut Anniko Winnipegist. Me tulime kokku ja korraldasime omavahelise kokkutuleku ja võtsime ka pilti sellest. Iga lunchi ajal saime kokku ja lõpukonverentsil istusime juba kõik ühes lauas."

M.E.: „Kas võiksite anda linnulennulise ülevaate konventsiooni tegevusest?"

Õp. Nõmmik: „Hääletati muidugi sinodite ühinemise poolt ja võeti vastu uue USA-st eraldatud sinodi ELCIC konstitutsioon ja määrused; pensioniplaani põhikiri ja terve rida väiksemaid määrusi, nagu naiste (ELCW — Lutheran Church of Women) organisatsiooni määrused jne. Eelarve kinnitati tasakaalus $2,846,847.00. Uueks sinodi presidendiks valiti Lääne-Kanada sinodi piiskop dr. Donald W. Sjoberg. Viitse-presidendiks valiti taluperenaine ja vallavalitsuse administratori assistent pr. Joan Meyer Saskatchewanist. Eksekutiiv-sekretäriks valiti õp. Leon C. Gilbertson ja laekuriks Ernest A. Kurbis. Uue ajalehe toimetajaks valiti õp. Ferdy Baglo.

M.E.: „Millised olid isiklikud muljed?"

Õp. Nõmmik: „Nagu ikka kirikus on — teoloogilistest probleemidest saadi palju kergemini jagu kui rahalistest probleemidest. Pastorite pensioni plaani ja kiriku eelarve üle vaieldi palju rohkem kui teoloogilistе probleemide üle. Samuti oli seal palju jumalateenistusi ja püüti ka näidata, et naiste suhtes diskriminatsiooni ei ole ja igal teensitusel oli teenimas nii mees-kui ka naispastor. Avajumalateenistus peeti võimlemissaalis, kus oli väga halb akustika ja see jättis halva mulje. Väga hea oli kontsert kolme koori poolt — Regina ja Camrose luteri kolledžitest ja Piibli Instituudist. Sellele lisaks esitati ühe-vaatuseline näidend „Why we are divided", mis oli väga hästi ette kantud ja jättis väga hea mulje. Kontsert lõppes luterlaste hümniga „Üks kindel linn ja varjupaik".

M.E.: „Milliseid hüvitusi see sinodite ühinemine toob eestlastele?"

Õp. Nõmmik: „Eestlastele see palju hüvitusi ei too. Me oleme ju nii Eesti kui ka Kanada sinodite liikmed ja meil on palju lihtsam kuuluda Kanada Sinodisse, kui hakata valitsuselt tunnustust otsima Eesti sinodile. Küll on hüvituseks eestlastele see, et uues konstitutsioonis on ettenähtud üks „Special Interest Conference", mis mõeldud vähemusgruppidele — eestlased, soomlased, lätlased jne.„kes võivad esitada iga kahe aasta tagant ELCIC konverentsile memorandumeid ja otsusi, milliseid ELCIC konverents peab arvestama. Kui me oma praostkonda sellena registreerime, siis on meil võimalus „Special Interest Conferenci" raames oma memorandumeid ja otsusi esitada, millest ELCIC konventsioon mööda minna ei saa, vaid peab neid arutama. Samuti on praostkonnal loota, et ELCIC toetab meie konverentsi rahaliselt. Üldmulje oli huvitav."

M.E.: „Millised eesti kirikud ei kuulu uude Kiriku?

Op. Nõmmik: „Missouri sinodisse kuuluvad Toronto Peetri ja Kolmainu, ning St. Catharine, Ottawa ja Londoni Pauluse kogudused."

M.E.: „Mis on Teie arvamine ühinemisest ühe sinodi alla, et eesti kirik võiks ka oma memorandumeid ja otsusi suurema foorumi ette tuua tervikuna selle „Special Interest Conference" raames?"

Õp. Nõmmik: „See oleks võib-olla kena olnud. Aga meile see nii suurt probleemi ei ole senini teinud, niikaua kui Missouri sinod ei hakka nõudma meilt, et me 100%-selt nende dogma järgi käime. Praegu ei ole meil mingisugust probleemi. Aga niikaua, kui meid rahule jäetakse, ei ole meil mingisugust probleemi". V.J.

Eestlased Winnipegis luterlikul konverentsil. Vasakult — praost Helmut Saabas, õp. Walter Johanson, õp. Tõnis Nõmmik, Paul Piir, Mai Pedersen (pooleldi varjatud), Peeter Mõldre, Bernhard Teder, Tõnu Orav, õp. Peeter Vanker.

Evangeeliumi-nädal Emmanueli kirikus

Toronto Emmanueli Evangeelne kogudus korraldab Evangeeliumi nädala 31. maist — 5. juunini. Jumalateenistused leiavad aset laupäeval, 1. juunil kell 7.30 õhtul, pühapäeval, 2. juunil kell 3 p.l. ja kell 6 õhtul (ingliskeelne), teisipäeval, 4. ja kolmapäeval, 5. juunil kell 7.30 õhtul. Reedel, 31 mail kell 7.30 õhtul toimub erikogunemine noorematele perekond Mart Leesment'i kodus. Külaliskõnelejana teenib pastor Terry Lige Vancouverist, BC. Terry Lige on Ruth Lige ja tema lahkunud abikaasa Vulfi poeg. Vaimuliku ettevalmistuse omas ta Western Pentecostal Bible College'is, kus ta õppis neli aastat ja teda ordineeriti 1981 aastal Pentecostal Assemblies of Canada liidu poolt. Pastor Lige on teeninud kogudusi Vancouveris ja Ashcroftis, kuid karjasetöö kõrval on ta leidnud aega aktiivseks kaastööks suuremates üritustes, mida kogudused omavahel korraldavad. Pastor Lige on hinnatud kõneleja ja tema juhtimisel on kogudus Ashcroftis kasvanud kahekordseks suuruse poolest paari viimase aasta jooksul.

Eestlaste hulgas on pastor Lige nimi tuntud tema isa Vulfi kaudu, kes ajaliku töö kõrval ehitusettevõtjana ka teenis jutlustajana, kuid paremas eas lahkus surma läbi. Terry Lige vanem õde Rael on abielus Emmanueli koguduse pastori Allan Lauriga.

Emmanueli kirik asub aadressil 21 Swanwick Ave. (Üks blokk lääne pool Main St.ja üks blokk lõuna pool Gerrard St.)

Uued aktsioonid Kanadas

Brošüür kirjeldab kommunistide roimi, „natsijahiks" kogutakse raha

Ajal kui „natsijaht" võtab Kanadas enam hoogu seoses riikliku uurimiskomisjoni tööga, on kõvenenud hääled, mis nõuavad ka N. Liidu sõjaroimarite paljastamist ja vastutusele võtmist.

Hiljuti avatud „Simon Wiesenthal Centre" Kanada osakond (49 Westmore Drive, Rexdale, Ont. M9V 4M3) on alustanud aktsiooni 10 000 isiku leidmiseks, kes igaüks annaks toetuseks vähemalt 25 dollarit, et aidata natsi-sõjakurjategijad kohtulaua ette viia.

Samal ajal on ilmunud brošüür „Communism: The Unpunished Crime" (Kommunism: karistamata roim) Prelude Publication (P.O. Box 273, Station „A", Islington, Ontario, M9A 4X2) väljaandel, kus rohkete piltide kaasabil näidatakse kommunistide mõrvu Baltimaades, Ukrainas ja mujal.

Trükist, mille autoriks S. Astons, saab tellida kirjastuselt annetusega, mille alammääraks 5 dol.

WIESENTHELI KESKUS

Simon Wiesenthali keskus asutati 1977.a., et jälitada natsi-sõjakurjategijaid kõikjal, kus nad asuvad, võidelda „revisionistide" vastu, kes väidavad, et „Holocausti" (juutide massmõrv) kunagi ei olnud. Keskus asub Californias ja nüüd, nii üteldakse laialisaadetud ringkirjas, „suur osa sellest tööst on koondatud Kanadasse".

Annetuste kogumise ringkirjas, millele alla kirjutanud keskuse direktor dr. Gerald Margolis, üteldakse, et Kanadas on varjupaika leidnud 3000 natsi-sõjakurjategijat ja kaasaitajat, mille kohta keskuse esindaja Sol Littman oli saanud täiendavaid tõendeid oma hiljutisel 10 nädalat kestnud uurimisreisil Lääne- ja Ida-Euroopas. Riikliku „Deschenes uurimiskomisjoni" loomine on olnud Solicitor General Elmar McKay ja Wiesenhthali keskuse esindajatega nõupidamise tulemus. Keskus värbab omale kuut liiki liikmeid liikmemaksuga 15-1000 dol. Üks „Meie Elu" lugejaid, kes oli saanud sellise värbamiskirja arvas, et ta oli välja valitud oma saksapärase perekonnanime pärast.

KOMMUNISTIDE ROIMAD

Kommunistide roimi kirjeldav trükis „Communism — The Unpunished Crime" hõlmab mitmeid maid, peamiselt aga Eestit, Lätit, Leedut ja Ukrainat. Brošüüris üteldakse, et kaupluste raamaturiiulid näitavad jätkuvat arveteõiendamist natsismiga, kuid harva mõni teos inimõiguste eitamisest kommunistide poolt. Natsism on hävitatud ja tema suuremad juhid kas surnud või karistatud. Kuid kommunism püsib ja surub maha inimõigused okupeeritud Ida-Euroopas ja juhtide üle ei ole kunagi kohut mõistetud ega neid karistatud. Põhja-Ameerikas teatud poolt nõutakse „sõjakurjategijate" üle kohtumõistmist ja nende deporteerimist. Palju informatsiooni selleks on antud KGB poolt Ida-Euroopa kommunismvastaste laimamiseks ja diskreditеerimiseks.

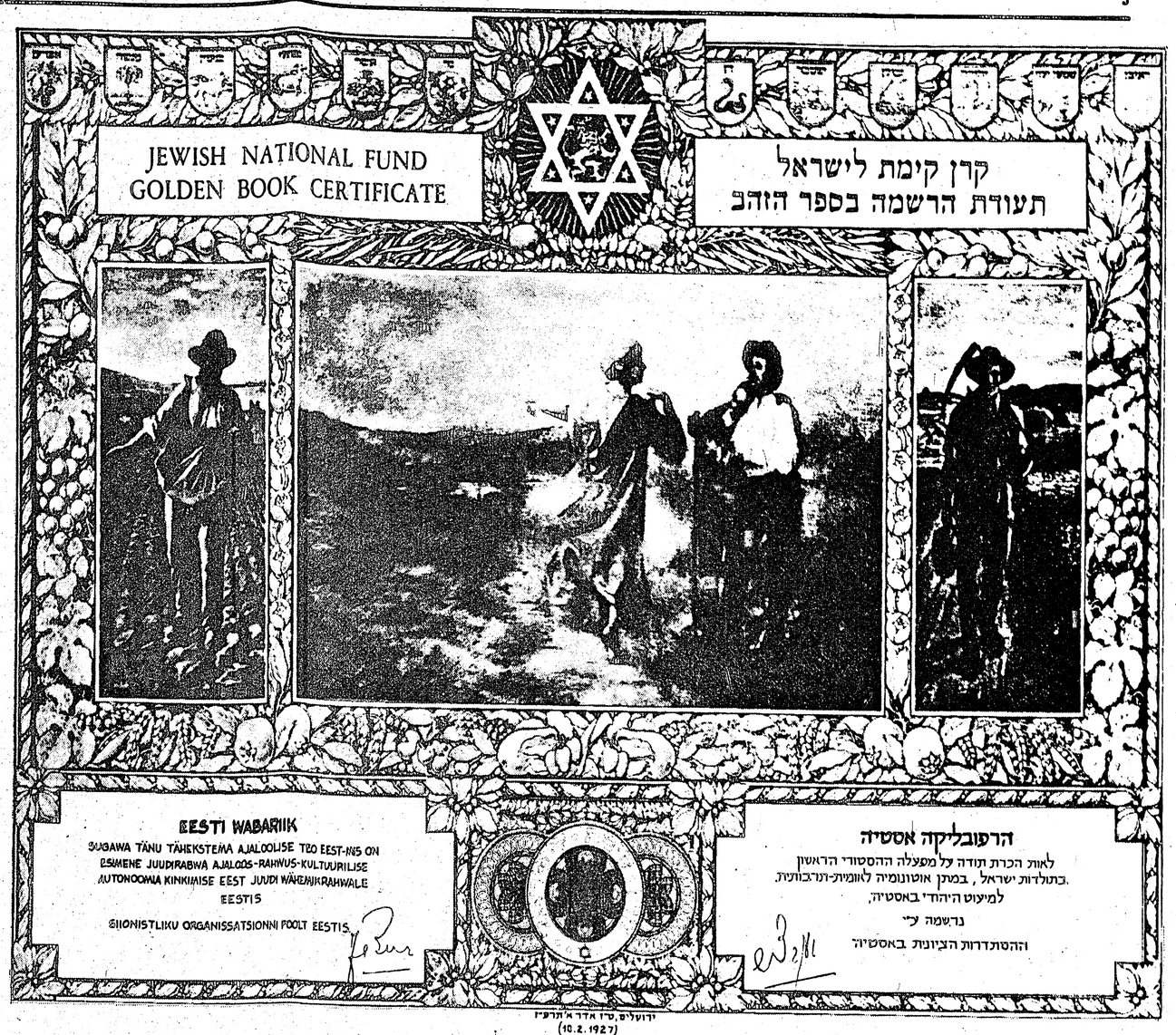

In appreciation of the benefit of a unique cultural autonomy, granted in 1925 by Estonia to its national minorities, the Jewish National Fund in Palestine presented in 1927 to the Republic of Estonia (under Soviet occupation since World War II) a special award, the certificate of which is reproduced above.

The Hebrew and Estonian inscriptions read in English as follows:

ESTONIAN REPUBLIC. As a sign of gratitude for the first historical deed in the history of Israel through the gift of national and cultural autonomy to the Jewish minority in Estonia. Recorded by the Zionist Organization of Estonia.

Eesti Sionistliku organisatsiooni poolt 1927. a. Eesti vabariigile antud tänukiri juudi vähemusrahvusele antud Kultuurautonoomia eest.

Juudid omavahel

Juutide keskorganisatsioon B'nai B'rith süüdistab Los Angeleses asuvat Simon Wiesenthali keskust selles, et ta levitab ebatäpset ja liialdatud informatsiooni juutide tagakiusamise kohta Ühendriikides ja Euroopas. Teade on pärit B'nai B'rith Anti-Defamation League kirjast teistele juutide keskorganisatsioonidele, mis sattunud „The Times" kätte New Yorgis. Juudid kunagi ei kritiseeri avalikult ühe või teise organisatsiooni tegevust. Seda tehakse salajastes ringkirjades, nagu seegi, mis siiski sattus ühe ajakirjaniku näppu.

Anti-Defamation League ringkirjas süüdistatakse kirja, mis välja saadeti koos rahakogumise kirjaga, ja kirjutatud alla Wiesenthali keskuse advokaadi Martin Mendelsohni poolt.

Kirjas selgitatakse, et natside tegevus on tõusmas Ühendriiges ja Euroopas. Mendelsohn juhatas natsisõjakurjategijate jälitamise osakonda USA kohtuministeeriumis 1979. aastast kuni 1980. aastani. Anti-Defamation League süüdistab, et Wiesenthali keskus liialdab ja esitab valeandmeid, nagu kirjutab ühes ringkirjas J. Jinger, Anti-Defamation League ülemaalise inimõiguste osakonna direktor. Kirja avaldamine ärritas J. Jingerit, kuid järelpärimisel seletas ta, et Anti Defamation League andmete kohaselt juudivastane liikumine Ühendriiges on vähenenud viimaste aastate jooksul.

Wiesenthali keskus aga kaitseb Mendelsohni, kes töötas kohtuministeeriumis ja omab palju teadmisi sellel alal. Mendelsohn ja rabi Hier ühiselt teatasid, et neil ei ole midagi juurde lisada ja nemad avalikult ei vaidle organisatsiooniga selle üle, kui tõsine on juutide tagakiusamine meie ühiskonnas tänapäeval.

Morris Dees, kes aitas koostada Mendelsohni kirja, seletab omalt poolt, et Anti-Defamation League on oma informatsiooniga 10 aastat tegelikkusest taga. Juudivastased grupid ei tee enam avalikku lärmi nagu varem. Need grupid hakkavad minema põranda alla. Kavatsetakse hakata tegutsema terrori abil ja ilma reklaamita. Peale natsigruppide on veel palju juudivastaseid gruppe, kes ei ole natsid. Juudi ajaloo professor California ülikoolis, Deborah Lipstadt'i arvates on juudivastane liikumine olemas, kuid mitte alarmeeriv ega paanika väärilине. Liialdatud on Wiesenthali keskuse väide, et Saksamaal otsiti läbi 2000 sakslase kodud ja konfiskeeriti virnade viisi kihutuskirjandust. Liidu andmete kohaselt läbiotsimine teostati 1981. aastal ja kui palju kodusid läbi otsiti ja mida sealt leidi on vaieldav. Meie oleme leidnud, et juutide vihkamist juhib natside võrk, mis ulatub üle maailma, kuid ütelus, et Euroopas on äge juutide vihkamine, on liialdus.

TALU

Parry Sound'i lähedal, 165 aakrit. 25 aakrit on põld, ülejäänud mets. Väike allikatega järv, jõgi. Matka ja suusa rada. Georgian Bay on 400 meetrit eemal ja linn on 3 km eemal. Elumaja ja muud ehitused.

HEA INVESTEERING.

Helistage 1-705-746-9716 või 222-6359

Moskva projekt

Siberi jõed tagurpidi voolama

Ajalehtedest võis lugeda, et N. Vene hakkab oma impeeriumis võitlema dissidentide kõrval ka loodusjõudude vastu. Tahab muuta Siberi ja Ida-Euroopa kliima, sest pole leitud paremaid vahendeid kroonilise toidupuuduse kõrvaldamiseks.

Saadud informatsiooni kohaselt N. Vene kommunistlikupartei Keskkomitee, oma hiljutisel koosolekul otsustas juba järgneva aasta algul lasta käiku nõrgalt uuritud kontroversaalselt revolutsiooniline maapinna niisutusprojekt. Selle sihiks olla Kesk-Aasia kõrbetaolise maaala muutmine viljakandvaks põllumaaks sellega, et Siberis Põhja-Jäämerre voolavate jõgede vett juhtida tagurpidi lõunasse — Araali merepiirkonda ja ka Volga basseini ühendiga Doonausse.

Kui Mao Tse-tung Hiinas lisaks kommunismile teostas ka n.n. kultuurrevolutsiooni haritlaste ja tööliste segamiseks a. 1966–76, siis N. Vene jälgis seda rahulikult ja lootis, et nõndaviisi tulevikus Peking'i nimeks võiks panna Brezhnevograd. Kuid suurnaabri juures kujunesid olukorrad vastupidiseks. Juba 1978 aastast peale ehitatakse seal Deng Xiaoping'i jt. juhtimisel uut majandussüsteemi, mis kõlbmatuks osutund kommunismi asemel läheneb samm-sammult eramajandussüsteemile koos rahvusvahelise kaubandusega. Samalajal on aga N. Vene sattund ise hätta oma utoopilise kolhoosi-sovhoosi süsteemiga, olgugi et väliselt paistab seal külluses relvi ja muid võimuvahendeid maailmavallutamiseks, millisest eesmärgist taganemiseks ei näha ühtegi märki.

Öeldakse, et maapinna niisutusprojekti käigustamisel on vaja kaevata kanaleid, ehitada tamme ja pumbamaju veekogu juhtimiseks lõunasse, kus peakanali pikkus on ligilähedane vahemaale Torontost Calgarisse ja algab Siberist, Belogorje külast (Obi ja Irtõshi jõgede ühend) veemassiga, mis võrdne Mississippi jõele USA-s. Andmete kohaselt on uuritud projekti sadade teaduslike asutuste poolt, kuis jõutud eitavale seisukohale kartusest, et kogu ümbruskonna kliima võiks muutuda halvemaks, mille parandamine ei ole hiljem enam võimalik. Teadlased on seletand, et inimese ülesandeks ei tohiks olla ümbruskonna kliima muutmine, vaid ainult selle stabiliseerimine. Siinkohal poleks ülearune kriipsutada alla, et antud juhul esimest korda N. Vene ajaloos on aset leidnud vastuseis riigivõimu organitele!

Uudismaade- ja veekogudeministri seletusel selle hiigel niisutusprojekti lõpuleviimine võtvat vähemalt pool sajandit ja Euroopa osas tulla maksma ligi miljard dollarit, kuna Siberipoolne osa maksvat vähemalt 40 miljardit dollari (USA). Lisatakse, et selle taolise projekti kava oli ka Stalin'il vastavalt ühele juba eelmisel sajandil uuritud probleemile, kuid Stalin lükand selle rakendamise edasi määramata ajale. Khrushchev'i ajal kerkis küsimus uuesti päevakorda, kuid probleemiuurijatel eriteadlastel õnnestund teha selgeks, et projekt on ohtlik ja selle rakendamine võib tuua kasu asemel ainult kahju.

Praegused N. Vene impeeriumi raugaealised võimukandjad ei arvestand oma eriteadlaste arvamusi ja nende eitavat seisukohta ja otsustasid panna projekti käiku vaikselt avalikkust informeerimata. Peapõhjus seisab selles, et 4 aastat järjest on kannatatud põllusaagi ikalduse pärast. Viimane aasta kujunenud päris nälja-aastaks ja väljast toitainete ostmine tekitavat suurt muret, kuna osta olla võimalik vaid kulla eest.

Seega N. Vene rahvas võib sattuda revolutsioonilisse keerisesse juhtkonna utoopiliselt tagurliku välitsuse pärast, kes hoiab kramplikult kinni oma võimupositsioonidest otsustega, mille tagajärgi pole ette näha.

A.M.

Siim Saare:

Hiinlane andis eesti investeerimisettevõtte asutamise idee

STOCKHOLM — Rootsi eestlaste äsja asutatud investeerimisettevõtte „Estinvesti" tegelikuks algatajaks oli hiinlane, ütles ettevõtte tulihing Siim Saare „Eesti Päevalehele" antud jutuajamises.

Härra Tsai, kes on abielus eestlannaga ja kelle lapsed käisid ka eesti algkoolis Stockholmis, võttis minuga kontakti mõne aasta eest ja jutustas, kuidas hiinlased on suutnud muretseda küllalt kapitali, et üle kogu maailma asutada edukaid ettevõtteid. Sellega kogu asi algaski . . .

Tsai jutustas hiinlaste ettevõtete ülesehitamisest. Ta oli imestunud, et eestlased, kes suudavad läbi viia nii kõrgeklassilisi kultuurilisi üritusi nagu Eesti Päevad, siiski on jäänud majanduslikult suhteliselt nõrgaks. Hiinlased eksiilis on aga majanduslikult tugevad, kuid kultuuriliselt suhteliselt nõrgad.

Siim Saare kutsus kokku grupi keskealisi majandusalal tegutsevaid eestlasi, kes olid rahvuslikult huvitatud.

— Organiseerimisprotsess oli juriidiliselt keeruline. Me pidime alguses kokku leppima eesmärgi osas ja siis leidma hea lahenduse tehnilisele läbiviimisele. Aga peaaegu kõik olid väga entusiastlikud.

Raskuste hulka kuulub, et investmentettevõte ei saa niisama jagada toetusi ideelistele rahvuslikele üritustele, milliste toetamine oli üheks peamiseks eesmärgiks Estinvesti asutamisel. Selle jaoks oli vajalik luua Estfond.

Estfond saab oma summad osalt Estinvesti kasumist ja osalt toetustest, mis eestlased ise annavad fondile näiteks päranduste kaudu.

Fondi eesmärgiks on põhiliste rahvuslike probleemide lahendamine. Fondi juhatuses, kuhu kuuluvad Estinvesti juhatuse liikmed, on arutatud mitmesuguseid mõtteid, aga konkreetseid plaane veel ei ole. Võimalikeks projektideks on näiteks eesti trükikoja asutamine, kus saaks ülemaailmseid publikatsioone trükkida, eesti teenindusmaja vanematele inimestele, ja palju, palju muud.

— Esimesi toetusi on võimalik välja maksta võib-olla paari aasta pärast. Enne tuleb Estinvest välja arendada ja alles siis saab hakata üritusi toetama. Kui kõik areneb lootuste kohaselt, peaks olema võimalik alustada koostööd ka teiste eesti fondidega. Nii oleks võimalik saada päris suuri summasid. Eestlastel on tegelikult kohutavalt palju fonde. Ma arvan, et Rootsis võib eesti fondides olla kokku 10 miljoni krooni ümber, ülemaailmselt võib olla tegemist 30 kuni 50 miljoni krooniga.

— Esmajärgus on seega vajalik Estinvest üles ehitada. Kuidas saavad inimesed näiteks osta Estinvesti aktsiaid?

— Aprillis toimub aktsiate käibelelaskmine 3 miljoni krooni ulatuses. Emissiooni ajal on teatud päevadel büroo avatud Stockholmi Eesti Majas. Ühtaegu sõidavad Estinvesti esindajad ringi eestlaste keskustes Rootsis ja esinevad eesti organisatsioonides, informeerimaks Estinvesti tegevusest ja eesmärkidest. Estinvesti aadressiks on Estinvest, Eesti Maja AB, Wallingatan 32, 111 24 Stockholm.

— Miks peaksid eestlased oma hoiuseid just Estinvesti paigutama?

— Estinvestis tegutsevad kompetentsed majandusmehed, kes kõik on saavutanud suurt edu rootsi turgudel. Kolm Estinvesti juhatuse liiget on ühtlasi rootsi börsiettevõtete asjaajaja direktorid. Seepärast püüame saavutada kasumi, mis annab aktsiaomanikele rohkem kui sama suured pangahoiused. Peale selle toetab veel Estinvest eesti üritusi Estfondi kaudu.

(Usutles: ÜLO IGNATS)

MÕNE REAGA

Metsa krematoorium

Tänapäeval, kus päevagi ei möödu ilma et keegi ei kõneleks looduskaitsest ja kus isegi ühte-teist sel alal ka tegelikult korda saadetakse, kõlab nagu uskumatuna, et alles sadakond aastat tagasi põletati Kanadas hektarite kaupa lehtpuumetsi potase (kaaliumkarbonaat) saamiseks, mida Inglismaale eksporditi klaasitööstuses kasutamiseks. Ühe aakri lehtpuumetsa mahapõletamise teel saadi ainult umbes 250 naela potast. Teiste sõnadega — kui ühest ruutkilomeetrist lokkavast vahtrikust oli järgi jäänud ainult tulest laastatud kõrb, kus tuhanded ulukid kremeeriti ja ülejäänute elukord peapeale pööratud sai, siis oli kõige selle hiiglasliku hävitustöö tulemuseks ainult üks hobukoorem potast, mille eest mõned asukad ülesostja käest saadud rahaga oma kasinat sissetulekut suurendada said, või vahetuskaubana toidumoona oma kehakinnituse vaheldusrikkamaks tegemiseks, või siis viskit oma vaimu teritamiseks vastu said.

See loodusvarade lagastamine kestis kuni a. 1885-ni, mil teaduse edusammud senise meeletu praksise, kui iganenu, üleliigseks muutsid.

-ts-

Argentiina kroonika

EELK BUENOS AIRESE Reformatsiooni Koguduses on viimastel kuudel aset leidnud mitmed erijumalateenistused: 24 märtsil toimus jumalateenistus koguduse organisti Liidi Laksi (surnud 28.12.84) mälestamiseks. Muusikalises osas esines meie solist viiulikunstnik Lemmi-Reet Vilms, ja samuti L. Laksi õpilased: sopranid Liliana Invernizio, Emilse Zulverti ja Maria Angélica Aranda, keda saatis läti koguduse organist Elvira Liepiņš.

28. aprillil pidas õpetaja Ingo-Tiit Jaagu oma lahkumise-jumalateenistuse, millele järgnes ühine koosviibimine teelauas. Samas toimus kingituste üleandmine, mil puhul kõnelesid koguduse esimees Endel Oraste, Naisringi esinaine Helju Allik ja Eesti Selts „Estonia" esinaine Heljo Püvi. Ingo-Tiit Jaagu teenis meie kogudust 11 aasta jooksul. Lahkus Buenos Airesest 9. mail, lennates São Paulosse, et jumalaga jätta ka sealse eesti kogudusega. Edasi läheb teekond Stokholmi, kuhu saabub mai lõpul.

12. mail toimus emadepäeva-jumalateenistus, mille pidas Andres Pirk, keda kogudus palus üle võtta eestikeelse Jumalasõna kuulutamise. Seda lektoritööd tegi A.P. juba aastatel 1973/74, mil siinne kogudus jäi ligi kaheks aastaks ilma õpetajata.

Pärast jumalateenistust oldi koos teelauas, mille korraldajaks olid E.S. „Estonia" ja meie kogudus. Sõnalise osa, mille kava koosnes ühislauludest ja deklamatsioonidest, oli koostanud Helmi Oraste.

Kõikidele eelnimetatud jumalateenistustele sai osaks rohkearvuline koguduseliikmete ja kaasmaalaste osavõtt.

◍

Oma 85. sünnipäeva tähistas Buenos Aireses kaasmaalane Maria Reio, sünd. Oepik. M.R. sündis 15. mail 1900 Virumaal. Elas Rakveres, kus abiellus Nikolai Vilbergiga (vangistatud 1941). Augustis 1944 põgenes M.R. Rootsi, kust 1953.a. asus Argentiinasse, abielludes siin kol.-ltn. Ago Reioga (surnud 1971). Vaatamata kõrgele vanusele on M.R. hea tervise juures.

A.P.

asakult — praost
Tõmmik, Paul Piir,
, Bernhard Teder,

li kirikus

kõrval on ta leidnud
kaastööks suurema-
da kogudused oma-
ad. Pastor Lige on
ja ja tema juhtimisel
croftis kasvanud ka-
use poolest paari vii-
sul.

gas on pastor Lige
a isa Vulfi kaudu, kes
al ehitusettevõtjana
ajana, kuid paremas
ma läbi. Terry Lige
l on abielus Emma-
pastori Allan Lauri-

irik asub aadressil
ve. (Üks blokk lääne
üks blokk lõuna pool

EESTLUS PÜSIB KOOS EMAKEELSE KIRJASÕNAGA!

EESTI RAAMAT ON EESTI KODU UHKUS

ROMAANID

S. Ekbaum INIMENE INGEL 16.00
S. Ekbaum VARJUDE MAJA (B) 4.00
A. Gailit KAS MÄLETAD MU ARM II 5.00
G. Helbemäe SELLEST MUSTAST MUNGAST II 4.00
H. Helm REZIIM — SEE KÕLAB UHKELT 16.00
I. Jaks TALU (B) 10.00
I. Jaks EIKELLEGI MAAL 5.00
B. Kangro KEERISTULI 7.00
B. Kangro KUUS PÄEVA 11.50
B. Kangro MUST RAAMAT 6.00
R. Kolk ET MITTE KUNAGI VÕITA (B) 4.10
R. Kolk VALLAVANEMA PÄRANDUSTOMP 16.00
R. Kolk ELU EDENEB 16.00
A. Kork RÖÖVLIJAHIL 10.00
F. Kraav RISTTULES 2.50
P. Krusten LAUL KÕRGEL KALDAL (B) ... 3.75
J. Lattik TEDA EI OLE SIIN 8.00
V. Linna SIIN PÕHJATÄHE ALL 7.20
H. Mäelo KEERDSÕLMED 7.00
A. Mägi KARNEVAL 5.00
E. Nõu LÕIGATUD TIIBADEGA 10.50
E. Nõu PÄRANDUSMAKS 10.50
E. Nõu NELIKÜMMENDVIIS 20.00
H. Nõu TIIGER — TIIGER 8.00
M. Pihla TEED JA KÄIJAD (B) 4.00
H. Salu LASNAMÄE LAMBURID 10.50
E. Sanden LOOJANGUL LAHKUME TALLINNAST 16.20
E. Sanden SÜDA JA KIVID 19.50
V. Uibopuu KEEGI EI KUULE MEID I 9.00
V. Uibopuu LADEMED (B) 7.00 ..... 8.00
V. Uibopuu MARKUSE MUUTUMISED ... 5.00
A. Valgmaa ELU ÜKSIKLINNUD 6.00
A. Viirlaid KES TAPPIS EERIK HORNI 9.00
A. Viirlaid MÄRGITUD 13.50
E. Õun MERI JA MAA 12.00
H. Õpik TROOJA VÄLJADEL 15.00

NOVELLID JA JUTUSTUSED

G. Guareschi DON CAMILLO 3.00
G. Helbemäe JÄRELPOIMIK 11.50
K. Jakobi SUVEKODUMAA 9.00
I. Jaks AUGEIASE TALLID 10.50
I. Jaks KELDRIST PÖÖNINGULE 8.00
I. Jaks MAPP 8.00
J. Kaup ÜKSIKUD RAJAD TÄHTEDE ALL 3.75
A. Kivikas VERI MUST 7.00
R. Kolk VÄIKEMEES MIKS NUTAD 5.00
P. Krusten HUUPI VALITUD 7.00
P. Krusten KINGITUS 16.00
P. Krusten LAEVASÕIT LEAGA 9.00
I. Külvet KUHU KUULUD — KRISTJAN 18.00
A. Mägi LIIVIMAA JUTUD 16.00
A. Mägi VANA TESTAMENT 10.50
A. Mägi/S. Rannu 21 MORAALSET MÕRVA LUGU 11.50
A. Mälk PROJEKT VIKTORIA 10.50
K. Ristikivi KLAASSILMADEGA KRISTUS ... 13.50
K. Rumor KULD LIND 5.00
K. Rumor UNED JA MURED (B) 3.25
T. Saare MÜÜRILILL 4.00
D. M. Turner SIINPOOL EEDENI VÄRAVAID (B) 5.00
V. Uibopuu MOSAIIK 5.00
V. Uibopuu TOSELLI SERENAAD 16.00
TONT TEAB 6.00

MÄLESTUSED

R. Andre SÜDA RAMBITULES 13.50
O. Angelus TUHANDE VALITSEJA MAA (mälestusi Saksa okupatsiooni ajast 1914–1944 8.00
R. G. Borgelin DANNEBROGI LIPU ALL (Taani vabatahtlikud Eesti Vabadussõjas) 18.00
R. Eliaser PASSITA JA PAJATA 16.00
A. Kalmus AJASTUTE VAHETUSEL 10.50
A. Kalmus KADUNUD SAAR 9.00
A. Kalmus MEIL POLE JÄÄDAVAT LINNA 16.00
A. Kalmus PÄÄSTA MIND ÄRA KURJAST 16.50
B. Kangro ARBUJATE KAASAEG 27.00
B. Kangro SEITSMES PÄEV 16.00
V. Kimberg-Kotkas KARJANE LÄKS KARJAGA 12.00
R. Kolk TUULISUI JA TEISED 10.00
H. Kompus KUSTUTAMATA NÄLG KUNSTI JÄREL 11.00
R. Kreem VANDEGA SEOTUD 15.00
A. Kriisa OKUPEERITUD EESTI NII NAGU TA ON 10.00
P. Krusten AIAPIDU LAMPIOONIDEGA ... 9.00
P. Krusten HULLUMAJAST MÖÖDUMISEL (B) 7.00
P. Krusten KAUGEL VIIBIJA KÄEKÕRVAL ... 5.00
O. Laaman MÄLESTUSED KRIMMIST 16.00
A. J. Leinjärv TÕNISMÄE 10.10
J. Lina ÕISED PÄEVAD 22.00
P. Lindsaar KANNATUSTEE 16.50
LISANDUSI UUDISTE JA MÕTETE VABALE LEVIKULE EESTIS I 25.00
E. Lundborg SOOMUSAUTOGA E. VABADUSSÕJAS 7.00
A. Luts HEITLUSTE KEERISES II 15.00
O. Mamers HÄDA VÕIDETUILE (B) 8.00
MART NIKLUS — JÜRI KUKK — KAKS KES EI ALISTUNUD 34.00
H. Merelaid TEEKOND LÄÄNDE 13.00
H. Meret TEREMI JUTUSTUS 25.00
V. Mettus MASK JA NÄGU 7.00
H. Michelson EESTI RADADELT (B) 9.00 .... 11.00
H. Mäelo PÄEVAST PÄEVA 10.50
H. Mäelo VÕÕRSIL 9.00
A. Mägi EUROOPA RAHVASTE AJARAAMAT 25.00
A. Mägi EESTI RAHVA AJARAAMAT 25.00
A. Mälk PEALE PÄEVAPÕÖRET 10.50
A. Nielander TAKTIKEPI JA RELVAGA 20.00
A. Niitme NOORUS JA KOOLIAASTAD TREFFOONIAS 18.00
E. Ole SUUREL MAANTEEL I (B) 8.00
E. Ole SUUREL MAANTEEL II (B) 9.00
E. Past MAALT JA MERELT 10.00
L. Peets MAROKO TAEVA ALL 22.00
PER ASPERA AD ASTRA I — Jakob Westholm ja tema kool 1907–1937 ..... 15.00
V. Poska Grünthal SEE OLI EESTIS 1919–1944 12.00
A. Puksov LÄBI SEGASTE AEGADE 12.00
K. R. Pusta KEHRA METSAST MAAILMA 8.00
H. Rajamaa MARIE UNDER INIMESENA 4.00
M. Raud EESTI KOOL AEGADE VOOLUS I 6.00
M. Raud EESTI KOOL AEGADE VOOLUS II 12.00
M. Raud KONSTANTIN PÄTS 18.00
H. Raudsepa KANNATUSTEE (B) 10.00
J. Remmelgas KOLM KUUSKE 8.00
J. Remmelgas TULINE VÄRAV 8.00
A. Roos TALLERMAA 4.80
G. Ränk SEST ÜMMARGUSEST MAAILMAST 20.00
SAARE RAHVAS VABAS MAAILMAS 14.00
H. Salu KIHUTAV TROIKA (esseid kirjandusest) 20.00
R. Seth LANGEVARJURINA EESTIS 2.50
G. Suits NOOR KREUTZWALD 16.00
A. Tinits VÄLGUMÄRGI KASVANDIKUD 47.00
A. Traksmaa E. VABADUSSÕDA 1918–1920 9.00
V. Uibopuu MEIE JA MEIE HÕIMUD ... 27.00
E. Uustalu TAGURPIDI SÕUDES 18.00
VABADUSSÕJA MONUMENDID ISESEISVAS EESTIS 13.00
V. Veedam LURICH AMEERIKAS 8.00
S. Veidenbaum TUNDMATA TULEVIKKU ... 20.00
O. Viirsoo PÕLLUMEESTE POLIITIKA 4.00
E. Õun VÕIBOLLA JÄRGMISEL ÖÖL 8.00
Reisikirjad ÜLE MAA JA MERE (B) 4.00

MITMESUGUNE KIRJANDUS

K. Aun SINI-MUST-VALGE LIPU 100 AASTAT 1.25
EESTI SKAUTLUS 1912—1982 ..... 24.00
EESTI VABADUSRISTI KAVALERID 49.00
EESTI VABARIIGI PÕHISEADUS 1.00
EESTI VANASÕNAD 3.00
A. Ekbaum ÜHISTEGEVUS ON PÄIKE 12.00
E.L.G. ALBUM (Lenderi gümn. mälestusteos) 25.00
ESTO-80 Stockholm 6–13 VII 1980 ..... 10.00
J. Härmatare SUMERI KILDE 8.75
A. Irs, E. Järvesoo VABADE EESTLASTE PÕLLUMAJANDUSLIIT (Aastaraamat XIX) 8.00
I. Jaks NEPTUN 15.00
J. Kangur VAIM, VÕIM JA VABADUS 7.50
KODUMAAL KEELATUD RAAMATUD 9.00
A. Kokk MAARJAMAALT MARJAMAALE 10.00
III Ülemaailmsed Eesti Päevad 35.00
A. Kriisa OKUPEERITUD EESTI NAGU TA ON 10.00
O. Käbala AATOM POMM 2.00
A. Käbin VAJM JA MULD 5.00
A. Küng MIS TOIMUB SOOMES 14.00
T. Künnapas SUURED MÕTLEJAD 5.50
F. Limberg ISAMAA EEST 18.00
LOOME (E. rahvuskultuuri loomingu päevad -81) 15.00
Loorits RAHVAUSUNDI MAAILMAVAADE 3.00
A. Milits KOMMENTAARID (Aktuaalsed kommentaarid alates jaan. 1981–dets. 1982) 15.00
NAER ON TERVISEKS I 8.00
NAER ON TERVISEKS II 12.00
F. J. Oinas KALEVIPOEG KÜTKES 13.00
A. Ots MIKS KAOTASIME ISESEISVUSE 25.00
A. Possevino KIRI MANTOVA HERTSOGINNALE 6.00
I. Rebane KOHTUD EESTIS LÄBI AEGADE 7.00
H. Rebas KESKAEGSED MERETEED BALTIKUMI 5.00
A. Roos JUMALAGA, KARS JA ERZERUM 6.00
A. Roos JUUTIDE KUNINGAS TALLINNAS 6.00
G. Ränk VANA EESTI RAHVAS JA KULTUUR 10.00
E. Saks SAXI-SAXA-SAX-SAKS 10.00
H. Salu PORKUNI PREILI (Esseid eesti kirjandusest (B) 15.00
E. Sanden VÕLLAMÄE KAVALKAAD ... 20.00
SAUNALOOD I 5.00
SAUNALOOD II 5.00
SÜDAME JA SULEGA 3.75
A. Taska EESTI VAPP 44.00
A. Taska EESTI HÜMN 42.00
A. Taska SINI-MUST-VALGE 100 AASTAT 45.00
V. TAULI KEELE KORRALDAMISEST JA NORMIMISEST 3.00
TORONTO EESTI VÕITLEJATE ÜHING 1952–1978, Vabadusvõitluse teel 8.00
TUNNE EESTIT – EESTI RAHVASTIK 4.00
A. Vomm RISTSÕNAD ..... I 2.50, II, IV 2.25
G. Waimel MAA RAHVAS VÕI EESTLASTE PÄRITOLU (B) 7.50
Reedik Willem Willmann VALMID 6.00
Ülemaailmsed Eesti Päevad ESTO '80 ... 10.00

LUULETUSED

H. Alari KILLUKESI ISEENDAST 6.00
S. Ekbaum PÄEV OOTAB SIND 5.00
I. Ivask ELUKOGU 12.00
I. Ivask OKTOOBER OKLAHOMAS 4.00
I. Ivask PÄEV ASTUB KUKE SAMMUL ... 3.00
I. Ivask VERANDARAAMAT 8.00
A. Kandi SÜDAME MÕTTED 10.00
B. Kangro EARTHBOUND 1.50
B. Kangro ALLIKAD SINU JUURES 4.00
B. Kangro PUUD KÕNNIVAD KAUGEMALE ... 3.50
B. Kangro VARJUMAA 2.50
B. Kangro SUVEHARI 1.25
R. Kolk VÕÕRAL MAAL KIRJUTATUD LAULUD 8.00
K. Kotkas PILVE ALL JA PILVE PIIRIL 7.00
I. Laaman NII ON SEE INIMESEKS OLEMINE 15.00
K. Lepik DEATH HAS A CHILD'S EYES (tõlkevalimik 9 keeles) 6.00
K. Lepik MÄNGUMEES 5.00
K. Lepik VEREPÕLD 6.00
K. Lepik MARMOR PAGULANE 3.00
I. Laaman ÜKS ÜSNA KERGE HAIGUS ... 6.00
E. Lönnrot KALEVALA 53.00
U. Masing PIIRIDELE PYYDES 6.00
U. Masing UDU TOONELA JÕELT 8.00
A. Mägi VASTUHELGID 5.00
J. Nigoll KALLIS KODU 1.50
V. F. Post KEVAD 1.75
V. F. Post ROOSIAIA VANG 1.75
T. Proos ELUKIIGEL 10.00
PUDEMEID PÕLLULILLEDEST JA KARUOHAKAIST 6.00
S. Raatma PÄEV OOTAB SIND 5.00
A. Rannit KALJUD 5.00
A. Roos RÄNDAMAIE 6.00
A. Rävälä VORKUTA VÄRSSE 8.00
G. Suits LAPSESÜND 2.40
G. Suits ROOTSI LUULEPÕIMIK 2.00
G. Suits TUULEMAA 2.40
R. Tagore PUUVILJA PÕIM 6.00
L. Tuulse LINDE PIHLAKA VÕRAST 8.00
M. Under STIMME AUS DEM SCHATTEN 5.00
VÄRA SANGER FICK VI MED OSS 15.00
A. Vihalemm ÜHE KEELEGA KANNEL 6.00
A. Viirlaid IGAVIKU SILMAPILGUTUS 10.00
A. Vomm MINU HING 20.00
A. Vomm VARJUD 8.00
T. Ässar NAGU LIIV MERE ÄÄRES 3.00
T. Ässar SEITSE SILDA, ÜKS PAAT 2.00

LAULIKUD, NOODID

J. Mandre NIPERNAADI TEELAHKMEL (noodid) 8.00
J. Mandre SOOLOLAULUD (noodid) 8.00
MINU LAULUVARA I 15.00
NOORTE LAULIK 3.00
NOORTE LAULIK NOOTIDEGA 8.00
R. Toi LAULIK 5.00
VOKAAL ALBUM 9.50
Laulik „KÕLA" 7.50
Laulik „SÕDURILAULUD" 3.50

NÄIDENDID

R. Andre VALIMIK ETTEKANDEID 12.00
G. Helbemäe ÜLELIIGNE INIMENE 4.00
H. Jänes SÕNAJALAD 9.50
B. Kangro MERRE VAJUNUD SAAR 5.00
I. Külvet NÄITEMÄNGURAAMAT 15.00
A. Mägi JERUUSALEMMAST TALLINNA (komöödia) 9.00

MEIE KIRJANIKUD

M. Jürima PEDRO KRUSTEN 3.00
R. Kolk AUGUST MÄLK 3.00
A. Kurlents KARL RUMOR 3.00
A. Mägi GERT HELBEMÄE 3.00
A. Mägi KALJU LEPIK 3.00
K. Ristikivi BERNARD KANGRO 3.00
H. Salu ALBERT KIVIKAS 3.00

SÕNARAAMATUD JA KEELEÕPIKUD

EESTI KEEL ALGAJATELE 15.00
EESTI KEELE ETÜMOLOOGILINE TEATMIK (B) 10.00
I. Manninen ETNOGRAAFILINE SÕNASTIK 6.60
F. Muuk LÜHIKE EESTI KEELEÕPETUS ... 10.00
Muuk-Rajamaa VÄIKE ÕIGEKEELSUSE SÕNARAAMAT 8.00
R. Raag UUSI EESTI SÕNU 10.00
P.F. Saagpakk EESTI-INGLISE SÕNARAAMAT 169.00

KIRJANDUSLUGU

H. Jänes MAAILMA KIRJANDUSE PEAJOONI 7.50
LUGEJALT KIRJANIKULE 3.00
L. Lumiste EESTI AJAKIRJANDUSE AJALUGU 12.00
G. Suits EESTI KIRJANDUSLUGU I 4.50
A. Vihalemm KUNSTNIK EESTI KIRJANDUSES 4.00

KOKARAAMATUD

T. Piirisild COOKING ESTONIAN STYLE 14.50
V. Piirisild EESTI-INGLISE KOKARAAMAT ... 8.50
RETSEPTIDE KOGUMIK I 4.50

TUNNE EESTIT

EESTI SEINAKAART (paberil) 22.00
SAAREMAA KAART 5.00

KOGUTEOSED

EESTI RAHVARÕIVAD 92.00
EESTI RIIK JA RAHVAS TEISES MAAILMASÕJAS' I–X (B) ..... á 10.00
EESTI SAATUSAASTAD 1945–1960, I–VI ... á 6.50
EESTLASED KANADAS 30.00
ESTLANDS ANSIKTE 15.00
B. Kangro–V. Uibopuu MEIE MAA IV 8.00
MINU VARAMU 10.00
UNIVERSITIS TARTUENSIS 15.00

AJAKIRJAD

AJAKIRI 3.00
HIIU 4.00
KANADAN SUOMALAINEN 3.00
MANA 15.00
TRIINU 3.00
TULIMULD 7.00
VARRAK – JUTULEHT 5.00

KUNSTIRAAMATUD

EESTI GRAAFIKUD 10.00
E. Jõesaar SKULPTUUR, MAAL, JOONISTUS 15.00
Ed. Ole MONOGRAAFIA 35.00
E. Pehap PAINTING & GRAPHICS 20.00
E. Rüga GRAAFIK JA MAALIJA 10.00
RUDOLF SAARING 5.00
VÄLIS-EESTI KUNSTNIKKE — Väike biograafiline leksikon 10.00

USULINE KIRJANDUS

JEESUSE KRISTUSE ELU 5.00
M. Juhkam USK ON MEID AIDANUD 14.00
L. Kaagjärv AASTAPÜHAD 7.50
L. Kaagjärv HINGAMISPÄEV 5.00
R. Kiviranna JUMAL ON MEIE ABI (Sada jutlust) 22.00
B. Lige KOGUTUD JUTLUSI 5.00
V. Salo RIIK JA KIRIKUD 1940–1974 .... 4.00
USUÕPETUS KOOLIDELE JA KODULE 5.00

VÕÕRKEELSED

L. M. Devenyi PIECES OF US 6.00
ESTONIAN ARMY UNIFORMS AND INSIGNIA 1936–44 ..... 4.80
A. Haava SÄNGER FICK VI MED OSS 15.00
K. Inno TARTU UNIVERSITY OF ESTONIA ... 8.50
J. Kalm MONOPOLIS 1.00
B. J. Kaslas THE BALTIC NATIONS 12.00
S. Kudirka FOR THOSE STILL AT SEA 7.95
A. Küng DREAM OF FREEDOM 19.40
PANSLAVISM AND RUSSIAN COMMUNISM 1.50
T. Parming BIBLIOGRAPHY OF ENGLISH 5.00
R. Raag THE ESTONIAN LANGUAGE IN SWEDEN — EESTI KEEL ROOTSIS 10.00
R. Raag ESTNISK FONETIK 15.00
R. Raid WENN DIE SOWJETS KOMMEN 15.00
E. V. Saks COMMENTARIES-DANIAE 12.00
E. V. Saks THE ESTONIAN VIKINGS 13.50
E. Sanden KGB CALLING EVE 12.50
A. Solzhenitsõn GULAG ARCHIPELAGO II 15.00
A. Solzhenitsõn GULAG ARCHIPELAGO III 20.00
THE BALTIC STATES 17.00
THE SECOND CONFERENCE ON BALTIC STUDIES IN SCANDINAVIA 1973 .... 5.00
UNIFORMS, ORGANIZATION & HISTORY OF THE WAFFEN-ZZ 19.00
E. Uustalu FOR FREEDOM ONLY 7.00
E. Uustalu THE HISTORY OF ESTONIAN PEOPLE (B) 6.75
A. Viirlaid HENKI JA KAHLEET 17.50
A. Viirlaid MEZOS VEL BRIVIBA ELPO ... 18.00
G. Waimel THE ORIGIAN OF THE MAA RAHVAS (B) 16.00

Müügil „MEIE ELU" talituses, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada

TÄHELEPANU. Kui teil puudub mõni soovitud raamat, siis kirjutage või helistage „Meie Elu" talitusele ja teile saadetakse raamat posti teel koju. Raamatu hinnale lisandub saatekulu.

KIRJANDUS ☐ KUNST ☐ KULTUUR

August Mälk „Läänemere isandad" inglise keeles

Möödunud aasta lõpul ilmus mag. Enn Kõiva tõlketööna inglise keeles House of Taara väljaandel meie tuntud kirjaniku Aug. Mälgu ajalooline romaan „Läänemere isandad" tiitli all „Lords of the Western Sea", mis kõneleb eesti meesõitjate-viikingite kaubaretketest, seiklustest ja võitlustest 12. sajandi kestel. Nimetatud teose esimene trükk ilmus Eestis 1936.a. ja leidis lugejaskonna suure vastuvõtu. Tõlge on kerges köites, 265 lk., kaust 6 1/2 x 9", kaas Endel Koolilt (†).

Mag. Enn Kõiva on ajaloo õpetajaks Conn. Lebanoni High Schoolis ja on töötanud aastaid ka Conn. Eesti Koolis. Oma õppetöös maailma ajaloo käsitlemisel ameerika koolis on ta püsivalt esile tõstnud eesti ajaloolisi sündmusi. Kuus aastat tagasi viis ta Conn. läbi Keskvalitsuse-Ethnic Heritage Studies Branch'i- toetusega mitmekultuuri õpetamise programmi kursuse koostöös mitme eesti ja ameerika asjatundjaga. Selle tulemusena valmis tal vastav käsiraamat „Using Estonian-American Based Culture Models for Multicultural Studies", mis võeti kasutamisele mitmes Conn. High Schoolis eesti ainealade tutvustamiseks. Samal ajal tekkis E. Kõival mõte tõlketööna hakata koolide raamatukogudele välja andma teoseid eesti ilukirjanduse ja ajalooliste romaanide alal. Esimesena arvas ta sobivamaks Aug. Mälgu „Läänemere isandad", mis jutustab eestlaste julgetest meresõitudest, kaubitsemisest, kangelaslikest võitlustest, mis kohati tõusid isegi raevuni. See on dünaamiline teos, kus maa *läänesaarte viikingid tundsid end* Läänemere valitsejaina ja kus polnud tegemist kaotustega ega tagasilöökidega. Ka ei tohiks lugeja sellest järeldust teha, et meie tolleaegsed esivanemad, nn. „maarahvas" ja saarte viikingid olid sõjakad. Nende võitlused olid oma eluaseme puutumatuse, vabaduse ja tõekspidamiste ning usundi kaitseks ja säilitamiseks sissetungiva uue ühiskondliku korra ja usundi vastu. Nii „Lords of the Western Sea" on, nagu mainib tõlkija, „The Epic of Heathen Civilization Against Crusaiding Christendom".

Selle teose tõlkimisele julgustas E. Kõivat ka teadmine, et praegune koolinoorus Ameerika keskkoolides ja ülikoolides on eriti huvitatud ajaloo keskaja sündmustest ja jutustustest, mis käsitlevad seda ajajärku. Olgu mainitud, et „Lords of the Western Sea" tõlkele on kohati juurde lisatud vajalikke selgitusi lugejaile kirjeldatud ajajärgu täielikumaks mõistmiseks. Seda soovitas ka teose autor Aug. Mälk, kellega oli E. Kõrval tihe kirjavahetus enne tõlkimisele asumist. Meeleldi tahtnuks näha väljaandes ka andmeid Aug. Mälgu ulatusliku kirjandusliku produktsiooni kohta ja teoste etelu, mis kahjuks puudub. Aug. Mälk jõuab k.a. oktoobris 85. eluaastani.

„Lords of the Western Sea" on soovitav lugemiseks ja levitamiseks inglise keelt kõnelevaile kirjandushuvilistele ja ka kinkeeksemparidena, aga isegi ka eestlastele, kel kahjuks raskusi oma põhikeelega. Tellida: Estonian-American Cultural Models, RFD 1, Box 40, Andover, CT 06232. Hind saatekuludega US $16.00.

GASTON O. RANDVEE

Helilindid ja laulikud

„Minu lauluvara" 1, 2. trükk, Stockholm 1983, „Kaks külge Eesti rahvamuusikat", helilint, Stockholm 1984, mõlemad Väli-Eesti/EMP,

Kõneldes korporatsioon Sakala 75. a. juubelil 17. nov. 1984 Stockholmis üliõpilaslauludest Tartu üliõpilasorganisatsioonides, tegi Reino Sepp ettepaneku, et meie akadeemilised organisatsioonid koostöös koguksid veel kättesaadavad üliõpilaslaulud, koostaksid ja annaksid neist välja nootidega üliõpilaslauliku.

See tänuväärt algatus viib mõtted meie olemasolevatele laulikutele, arvult ehk üle 10, alustades Paul Kõlviku 1949.a. Geislingenis väljaantud „Meie lauludega" ja lõpetades Välis-Eesti/EMP märgi all Stockholmis 1983.a. ilmunud „Minu lauluvara" I,2. trükiga (esimene trükk ilmus 1953), mis oma nootidega ja üldulatusega tõuseb asendamatule kohale. Ligi 250 noodistatud populaarset laulu väljaande põhiosas, millele liitub 34 laulu nootidega lisana üle 300-l leheküljel on hinnatav saavutus. Laulik algab Eesti, Soome, Leedu, Ungari, Rootsi, Norra, Inglise, USA ja akadeemilise Gaudeamus igitur hümnidega ja jätkub peagu ammendavas valikus isamaaliste ja seltskondlike lauludega, paljud neist kodumaal keelatud ja orjalaagriga karistatavad. Puudub loomulikult viimaste aastate hilislooming ja — kahjuks — just see, millele Reino Sepp juhtis tähelepanu: meie ajalooliste, üle 160 aasta tagasi ulatuvate ajalooliste üliõpilaslaulude kogumik või isegi tagasihoidlik valik, kõnelemata nende laulude tutvustamisest organisatsioonide viisi eraldi. On kahju, et väljaande saatesõna kannab ainult allkirja „Koostaja". Seega puudub võimalus tema usutlemiseks seoses kavadega edaspidiseks ja tiitli lisamärgusega „I". Eriti veel, kuna ka eessõnas leidub märkus, et „Minu lauluvara" I on osa samanimelisest suurteosest".

HELILINT

Saatesõna sisaldab ka märkuse, et esines suuri raskusi paljudele lauludele õige viisi leidmisel, kuna laule on levinud mitmes variandis ja puudusid originaalide noodid. See märkus viib tahtmatult tähelepanu Väli-Eesti/EMP väljaandel 1.a. jõuluks ilmunud helilindile „Kaks külge Eesti rahvamuusikat", mille ligi 20 salvestusest umbes kolm neljandikku olid tundmatud vähemalt nende ridade kirjutajale. Nimetagem sellistest näit. Kuusalust pärinevat „Rädi-tantsu", setumaist „Lätsi alla lilli", „Pakri pulmalugusid", K. Raidi „Aja kari siia", tsüklit „Ingermaa õhtud" j t. Ei ole teada, kas need ja ülejäänu helilindil on olemas ka nootides, kuid olemas on nüüd ju suure väärtusega helilint küllaltki heas esituses, mis üsna tunduvalt laiendab meie pilku rahvamuusikaliste võimete loomingulisele omapärale.

Ühtaegu juhib see meid uuesti tagasi Reino Sepa algatuse juurde. Kui peaks tõepoolest olema kavas „Minu lauluvara" II, siis on raske uskuda, et sellega rööbiti võiks ilmuda ka üliõpilaslaulik. Liiatigi, kuna ettepanaku tegemisest on möödunud juba üle 4 kuu, ilma et mõtet oleks asutud kuski arendama edasi. Puuduks nagu algataja tegelikkuses. Aga kas ei või olla selleks „Minu lauluvara" II mõeldav koostaja? Esiteks ettepaneku tegijana üliõpilasorganisatsioonidele, teiseks tehnilise nõuandjana. Cantuste valik korporatsioonides, seltsides ja segaorganisatsioonides või naiskorporatsioonides oli suuresti erinev. Seda teavad-tunnevad, nagu ka üksikute laulude esitamisaegu ja esitamisviise, ainult vanemad vastavate kogemustega burshid, kelle read päevast päeva hõrenevad.

SALVESTAMINE VAJALIK

Üksikute üldsusele tundmatute või vähetuntud laulude noodistamine on aeganõudev ja vastutusrikas ülesanne muusika eritundjaile. Aga siin võib tulla ju tõeliseks abistajaks helilint. Kuulakem „Kahte külge" rahvamuusikat ja küsigem siis, kas ajalooliste üliõpilaslaulude samasugune salvestamine — kui vaja siis mitmes variandis — oleks ülesaamatu ülesanne meie akadeemiliste organisatsioonide laulujuhtidele. „Kaks külge" on ainult üks helinäiteid, meil on selle kõrval ju küllalt ka teisi häid salvestusi õhutavate ja julgustavate eeskujudena. Säilitagem laulude sõnad ja viisid, noodistamisega ja võibolla ühiste kaante vahele asetamisega „Minu lauluvara" II-ga on siis aega. Aega ei ole aga üldse enam järel esimese kultuurilise kohustuse täitmisega, s.o. nende ajalooliste laulude salvestava päästmisega helilintide abil.

JoKa

Lääneranniku Eesti Päevad Portlandis 1985

N. Eesti film „Korrida" Soome tv-s

Soome tv näitas Olav Neilendi filmi „Korrida", soome nimega „Härkätaistelu", kuna filmi tegelasteks ka suur hulk kolhoosi härgi. Aastal 1982 tehtud film käsitleb vanema ja noorema generatsiooni-vahelist vastuolu sotsialistlikus ühiskonnas. Sündmuskohaks oli valitud Soome lahe saar, kuhu vanem kunstnik kolis oma noore naisega.

Sinna asus veel kolmas tegelane, noormees, ja tekkis „abielukolmnurk".

„Helsingin Sanomat" filmikriitik Mikael Fränti kirjutas, et Neilandi filmis on algupärast tundelisust, mida on näha Teuvo Tulio melodraamades. Ta kaldus arvamusele, et vahel läheb film liiga pateetiliseks. Positiivseteks külgedeks kritiseerijad leidis, et peategelasel on kandejõudu, keeletoonid on võluvad ning näitlejad väga innustunud, eriti Rita Raavele ennustas suurt populaarsust. Film esitati eesti keeles, mis kindlasti soome vaatajatele meeldis paremini, kui vene keele dubleerimine.

"Kosjasõit" Portlandis

Teatavasti pakub Los Angelese Teater pidupäevadest osavõtjatele külakosti, esitades Portlandis muusikalise suurlavastuse „Kosjasõit". Et tutvuda isiklikult teatrisaali tehnilistе omapäradega ja läbirääkida lavastuse üksikasjadest, külastas lavastaja/näitejuht Eduard Kikas koos kaastegelase Karin Nukk'aga Portlandi, kus neil oli kokkusaamisi Päevade juhtkonnaga.

— Umbes a. 1960-61 hankisin endiselt teatri-kolleegilt Oskar Seliarult New Yorgis „Kosjasõidu" tekstiraamatu, mis on pärit Tavet Mutsu Teatrikirjastusest a. 1931, ütles lavastaja. Algupärasest muusikast sain Seliarult vaid mälu ja vile abil üksiknoodilised viiside motiivid, milledest muusikajuht Jaak Kukk eelmängud ja finaalid orkestreeris. Sellega on seletatav „Juhan Simmi muusika ainetel ümber seadnud J. Kukk". Asusime Kukega muusikat ja teksti parandama ja paljundama ning a. 1962 leidis Läänеranniku Eesti Päevade toimkond „Kosjasõidus" sobiva teatritüki.

Praegune muusika on J. Kuke originaalne seade, mis on helilindile sisse mängitud 7-liikmelise elukutselise muusikute rühma poolt väga heas stuudios. Kahjuks ei leidu Inglite Linnas enam ühtegi pillimeest kaasmaalaste seas.

A. Kitzberg nimetas „Kosjasõitu" talupojajandiks ja soovitas seda külaküünides mängida. Kergelt ja jantlikult on kujundatud tüki ülesehitus. Ei uurimist ega puurimist inimeste hingeelu ja saatuse kallal — ainult teravmeelsus, nali, tants ja laul täidavad „Kosjasõidu" õhtut. Sealjuures Kitzberg aga lisas, et talupojajant käib üle kõige. Samuti mõtles omaaegne eesti teatripublik ning selle asemel, et piirduda jandi etendamisega külaküünides, rändas „Kosjasõit" meie paarematele linnalavadele, tõmmates kaasa sõna tõsises mõttes kogu eesti rahva.

„Kosjasõidu" esimene versioon viljandlase M. Raudsepa muusikaga, „Kirjanikud kosjateel", lavastati 1895 a. Viljandi lauluselts „Koidu" poolt ja 1901 a. Pärnu karskusselts „Võitleja" algatusel. 15 aastat hiljem töötas Kitzberg käsikirja ümber kolmevaatuslikuks laulumänguks „Kosjasõit", millele uue muusika kirjutas Juhan Simm. Esietendus toimus Tartu „Vanamuises". 1917 a. võttis ka Tallinna „Estonia" laulumängu oma repertuaari ja sama aasta sügisel kirjutas autor tükile uue esimese vaatuse juurde, mis ajast peale on „Kosjasõit", neljavaatuslik.

Teatrihuvilistel on võimalus selle suurlavastuse nautimiseks 17. Läänеranniku Eesti Päevade raames toimuval teatrietendusel kolmapäeval, 3. juulil St. Marys Academy teatrisaalis roosidelinnas Portlandis.

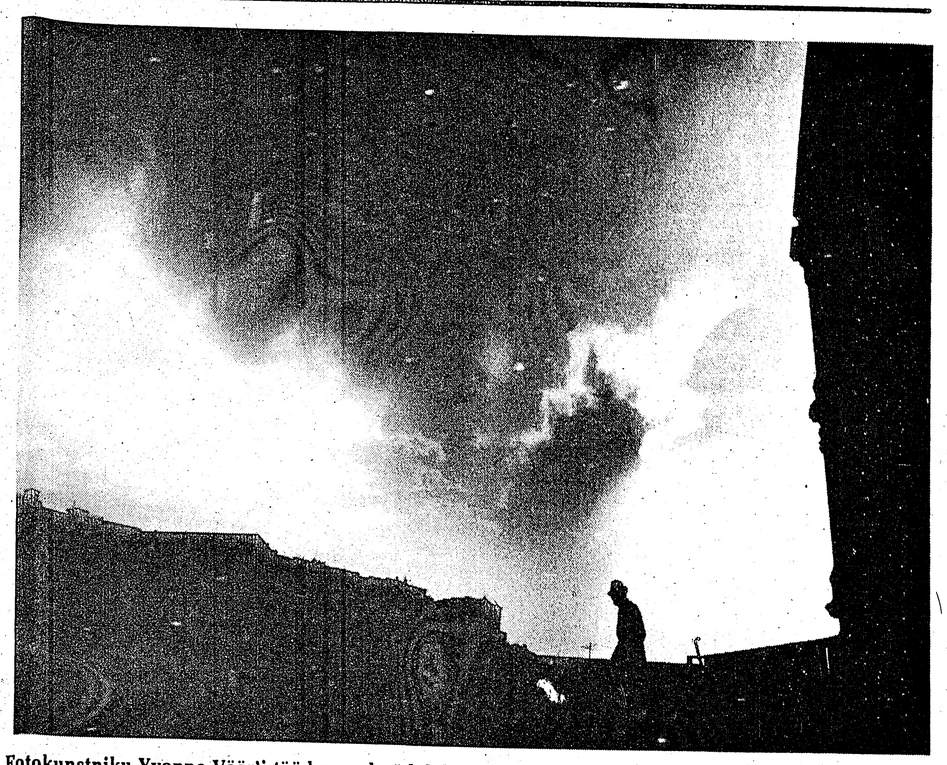

Fotokunstniku Yvonne Väär'i tööd on sel nädalal välja pandud näitusel Columbus Centre galeriis, 901 Lawrence Ave. West. Väljapandud fotod on tema uuest Itaalia seeriast, mida ta on kutsutud näitama iseseisvatel näitustel Roomas, Perugias ja Lyon'is Prantsusmaal eeloleval sügisel. Columbus Centre'i näitus lõpeb 31. mail.

Eesti helitööde kontsert Walter Hallis

Estonia Koori korraline kontsert

Teisipäeval 11. juunil annab järjekordse kontserdi ülikooli muusikafakulteedis meie Estonia Koor. Alustanud kammerkoorina, on see — kanada ühiskonnas tähelepanu tekitanud eesti lauluüksus — kasvanud jõuliseks muusikaühiskonnaks, haarates laulusõpru kõikidest generatsioonidest. Koori nimekiri ulatab üle 70-ne.

Möödunud aastal otsustas Estonia Koor hankida omale ka moto. Koorijuhi dr. Roman Toi ettepanekul valiti selleks — seatuna segakoorile Tartu ülikooli juures Richard Ritsingu juhatatud Akadeemilise meeskoori moto. Motoks on Kristjan Jaak Petersoni luulele loodud Richard Ritsingu hoogne: „Kas siis selle maa keel laulutules ei või, tõusta taevani üles, igavikku omale otsida."

Kogu kontsert, nii nagu Roman Toi selle on kujundanud, reflekteerib koori värsket motot nii sõnas kui helis.

Toil on alati midagi tagavaraks, millega nii oma koore kui kuulajaid üllatada ja rõõmustada. Seekord on ta kujundanud kontserdi kahest maailmast ja seadnud vastakuti samadele teemadele või meeleoludele loodud laule isegi ligi saja-aastase vaheajaga. Otse imepäraselt kajastuvad eesti rahvuslikud ideaalid nii siis kui nüüd, ja luuletajate-helilоojate käe ulatamine samas vaimus ja mõttes üle aegade on lausa südant soojendav.

Kontserdil on kavas otsene lauluühendus ka möödunud eestlaste suurpäevadega Torontos: Esto '84.

Siin tuletatakse meele muusikalisi suursündmusi: Esto Laulupidu ja Roy Thompson Halli kontserti.

Koori kava seekord koosneb ainult eesti heliloojate loomingust. Autoriteks, keda rakendatakse on Võrk, Aav, Tompan, Lüdig, Veevo, Hermann, Tormis, Tubin, Päts ja Vettik.

Külalissolistiks tšellokunstnik Jaan Järvlepp — Ottawast — lisab siia veel nimesid nagu Eller, Raid ja Avesson.

Koori kava on organiseeritud paarikuti. Samal teemal loodud aga väga erinevatel aegadel laulud seisavad nüüd kõrvuti. Mõnes mõttes ehmatamapaneva sisu ja mõtte paralleeliga võime kohata siin muremõtteid eesti keele ja meele pärast. Aga ka optimismi, mida julges väljendada Kristjan Jaak Peterson moodunud sajandi keskel või Juhan Liiv enne iseseisvuse saavutamist.

Kui nende mõtteid kõrvutada kaasaegsetega, siis on rõõmustav märgata — jättes välja erinevused sada aastat arenenud muusikalise väljenduse ja eesti keele arengu osas — kuivõrd üks teisele sisus käe ulatavad.

Rahvalaul ja rahvaluule on olnud Estonia Koori asjalikke ja loomulikke huvisid. Pisitsükl, otse kontserdi südames, pühendatakse ka nendele väärtustele. Seekord sünnib see Topmani, Männiku, Tubina, Pätsi ja Vettiku kaasabil.

Estonia Koori kontsert teisipäeval 11. juunil, muusikafakulteedi Walter Hallis — otse Planetaariumi taga, Ontario Kuningliku muuseumi juures — algab kell 7.30 õhtul.

Südamlikku muusikat Peetri kirikus

Emadepäeva kontsert-jumalateenistus

Möödunud emadepäeva jumalateenistus Peetri kirikus oli tublisti ka muusika teenistuses. Muusika teenistuses, mis ikka mõtles ja pöördus päevale, mis pühendatud emadele.

Kogu teenistus algas selleks puhuks loodud lühifantaasiaga orelile Roman Toilt teemal „Kas emasüdant tunned sa".

Proloogina teenistusele endale lausid koguduse pühapäevakooli ja leerieelsete grupid Margit Viia juhatusel. Margit oli siia leidnud südamlikud, päevakohased helindid. Üks neist oli soome helilooja Sirkia sulest ja teine Torontos eluneva organisti Leida Pilt'i loodud. Esimeses aitas veel kaasa Monika Roose blokkflöödil ning teisele oli Roman Toi lisanud sillerdava flöödiobligaadi, mille esitas Tiina Sermat.

Külaline USA'st — sopran Ellen Parve-Valdsaar esitas kahes grupis koguni seitse laulu. Esimene grupp oli usuröömus ja -kindel vaatlus klassikalisse muusikasse: Bach, Scarlatti ja Haydn.

Ellen Parve-Valdsaar esitas nõudlikud ja kujunenud vokaalsust nõudvad palad kindla sissetundmise ja diktsiooniselgusega.

Teine grupp sisaldas eesti ja soome laule. Need kõik olid otseses ühenduses emadepäeva südamlikkuse ja soojusega. Helen Tobias-Duesbergilt oli kavas — Kanadas esiettekandelisena mõjuv lühikompositsioon: „Väga õnnis on see . . .". Mihkel Lüdigi harras „Minu altar" oli solistile — nagu Tobias-Duesbergi laul, väga soodsaks võimaluseks jagada kogudusega nii viiside mõjuvust ja sõnade sisukust.

Lõpuks laulis solist veel laule soome heliloojatelt: Hannikainen ja Maasalo. Mõlemad olid muusikaliselt meie kogudusele värsked ning sügavalt läbituntud.

Jumalateenistuse organist, dr. Toi koostöö külalis-solistiga oli väga painduv, registratsioon vaheldusrikas ja laulude sisuga sobivas kooskõlas. Mõned soolohäälest edasi kasvanud orelipaisutused olid veenvad ja sügavalt dramaatilised.

Sisuka ja emadepäeva mõttele lähedal-seisva jutluse ütles koguduse õpetaja Andres Taul.

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja selsab eesti ühiskonna teenistuses.

Soome-ugri kongress N. Liidus

Paaristkümnest riigist oodatakse osavõtjaid eeloleval suvel korraldatavale soome-ugri keelte kongressile. Välismaalaste arv küünib 400-le, nendest soomlasi 150. Kongress toimub 24.—30. juulini Komi pealinnas Sõktõvkar'is. Keelekongress on kuues sellises vormis ja Soomes on neid korraldatud aastatel 1965 Helsingis ja 1980 Turus. Esimest korda keeleteadlased kogunesid aga Budapestisse 1960, kus peeti see ka 1975. a. Üks kongress on leidnud aset ka Tallinnas 1970. Spetsiaalse käsitlemise all sel kokkusaamisel on „Kalevala".

Iga uus „MEIE ELU" tellija altab kaasa sisukamale ajalehele.

Eesti Akadeemiline Meeskoor Soome

Esimest korda saabub väljapaistev Eesti Akadeemiline Meeskoor Põhja-Soome. Kontsertreis toimub juunikuus, mil Kajaani linnas on koori võimalus kuulda 13. päeval.

Koor esineb ka mujal Soomes, näiteks Helsingi Finlandia hoones juuni algul. Külaliste kava koosneb „Kalevalast" ja Kajaanis kuuldakse esmakordselt Veljo Tormise 45 minutit kestev helitöö visiidist Vipusesse.

80-liikmeline eesti koor esineb ka veel Joensuu laulupeol.

„Ohtlikud isikud" Rootsis

Kuuldavasti Stockholmis esinenud „Estonia" teatri rahvast hoiatati nõukogude võimurite poolt astumast ühendusse järgmiste väliseestlastega: Ants Kippar, Jüri Lina, Alex Milits, Arvo Horm, Juhan Kokla ja Valdo Randpere. Ka olid politrukid teatrirahval ära keelanud vastamast teiste väliseestlaste neile küsimustele, mis võiksid puudutada Tallinnasse mahajäetud priimabaleriini Kaie Kõrbi, kelle venna Jan Kõrbi üle oli lõppenud kohtulavastus, mille tagajärjel ta ühtekokku kaheksaks aastaks „külmale maale" läkitati (neli aastat range režhiimiga sunnitöölaagrit ja neli aastat asumist).

Mats Traadi teoseid kõige rohkem tõlgitud soome keelde

HELSINGI (M.E.) — Okupeeritud Eestist viibis külaskäigul Soomes kirjanik Mats Traat, kelle teoseid on kõige rohkem soome keelde tõlgitud. Hiljuti ilmus tema viimane raamat, soome tiitliga „Vilukko". Varem on ilmunud tema „Tants aurukatla ümber" (1976) ehk soome nimega „Viisi tanssia", „Inger" ja „Rippsililla". Traadilt on ilmunud 12 luuletuskogu ja 11 romaani.

Mats Traat võttis osa Nõukogude kirjanduse näitusest Helsingis ja peatus Tamperes. Külastusest kirjutasid sümpaatselt mitmed soome ajalehed.

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK PEETRI KOGUDUS
817 M. Pleasant Rd.,
Toronto, Ont. M4P 2L1
Praost Andres Taul. Tel. 483-4103
Kantselei tel. 483-5847
Õpetaja Edgar Heinsoo
Tel. kodus 283-9387
Tel. kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 2. juunil kell 11 hommikul. Teenib õp. E. Heinsoo.

PIIBLITUND kell 10 hommikul.

KÜÜDITAMISE MÄLESTUS-JUMALATEENISTUS ja USUTEADUSE INSTITUUDI AVA-JUMALATEENISTUS pühapäeval, 9. juunil kell 11 h. Jutlustab piiskop K. Raudsepp.

Viimane PIIBLITUND enne suvevaheaega, kell 10 hommikul.

SURNUAIAPÜHA JUMALATEENISTUSED pühapäeval, 16. juunil: kell 11 hommikul Westminster kalmistul; kell 2 päeval York kalmistul ja kell 4 p.l. Mount Pleasant kalmistul. Mängib Vaimulik Pasunakoor.

INGLISKEELSED JUMALATEENISTUSED igal pühapäeval kell 9.30 hommikul. Pühapäevakool.

KOGUDUSE KANTSELEI on avatud teisipäeviti kl. 10.00—18.00 ja neljapäeviti kl. 12.00—15.00.

ÕPETAJATE KÕNETUNNID kolmapäeva hommikuti kl. 9.30—12 päeval; neljapäeva õhtuti kl. 6—8.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St. Toronto, Ont.
M5B 2C7
Õp. Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres.,
Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930
kirikus 923-5172
Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

Pühapäeval, 2. juunil kell 11 h. LEERILASTE ÕNNISTAMISE jumalateenistus, teenivad õp. Elmar Pähn ja koguduse õpetaja.

Pühapäeval, 9. juunil on SURNUAIAPÜHA jumalateenistused. Mt. Pleasant kalmistul kell 3 p.l. ja York kalmistul, „N" osas, kell 5 p.l.

Pühapäeval, 16. juunil kell 11 h. Usuteadusliku Instituudi ORDINATSIOONIJUMALATEENISTUS, teenivad piiskop Karl Raudsepp, õp. Elmar Pähn, Usuteadusliku Instituudi õppejõud ja õpilased.

Koguduse SEGAKOORI harjutused toimuvad igal esmaspäeval kell 7.00 õ. kiriku saalis.

ÕPETAJA KÕNETUNNID kiriku kantseleis teisipäeviti kella 6.00—8.00 õ. ja neljapäeviti kella 2.00—8.00 õ. Kiriku kanselei on avatud neljapäeviti kella 10.00—8.00 õ.

TORONTO EESTI EV. LUT. USU KOLMAINU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto
Sherbourne allmaaraudteejaam on kiriku kõrval.
Õp. O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd., Scarborough
Ontario
Tel. 698-7977 või 766-7853
kantseleis 921-9417

Pühapäeval, 2. juunil JUMALATEENISTUS kell 11 hm. koos Kanada kogudusega. Jutlus eesti ja inglise keeles.

Jumalateenistusele järgneb EINELAUD ja eestlaste korraldusel RAHVAPÄRANE NÄITUS. Kõne pr. Anne Agur'ilt: „Meie maa ja rahvas". Lauluettekandeid koguduse ansamblilt.

SURNUAIAPÜHA JUMALATEENISTUS Mt. Pleasant kalmistul pühap., 16. juunil kell 11 hm. eestlaste peamise matusepaiga juures. Lahkunute mälestamine. Laule saadab orelil G. Iltal.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on iga kuu teisel esmaspäeval kell 6—8-ni kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Kolmapäeval, 29. mail kell 7.30 õ. PIIBLIPALVETUND.

Pühapäeval, 2. juunil kell 11 h. JUMALATEENISTUS, teenib E. Saraoja. Issandalaud.

Kolmapäeval, 5. juunil kell 7.30 õ. PIIBLIPALVETUND.

TORONTO EMMANUELI EVANGEELNE KOGUDUS
21 Swanwick Ave. Tel. 698-5645
Pastor Allan Laur
72 Appleby Cres.,
Markham, Ontario L3R 4L2
Tel. 477-6248

Reedel, 31. mail kell 7.30 õhtul NOORTEKOOSOLEK perek. Mart Leesme i kodus. Kõneleb Terry Lige.

Pastor Terry Lige, Vancouverist külastab kogudust ja kõneleb järgmistel jumalateenistustel:

Laupäeval, 1. juunil kell 7.30 õhtul.

Pühapäeval, 2. juunil kell 2 p.l. PÜHAPÄEVAKOOL lastele ja PIIBLIKOOL täiskasvanuile (õpetab Allan Laur). Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb pastor Terry Lige. Laulab koguduse koor Ülo Lindströmi juhatusel. Kell 6 õhtul ingliskeelne JUMALATEENISTUS. Kõneleb pastor Terry Lige.

Teisipäeval, 4. juunil kell 11 h. pensionäride ja vabade PALVEKOOSOLEK.

Teisipäeval, 4. juunil kell 7.30 õhtul.

Kolmapäeval, 5. juunil kell 7.30 õhtul.

Laulu ja muusikaga teenivad ansamblid. (Buss Eesti Kodust 45 minutit enne ürituste algust).

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS
Kirik: Redeemer Lut. Kirik,
Bloor & Indian Rd.
Õp. T. Nõmmik
501 Davisville Ave., Toronto M4S 1J2
Tel.: 483-2478 ja 1-527-0410

Laupäeval, 1. juunil kell 14.00 LEERILASTE ÕNNISTAMISE JUMALATEENISTUS armulauaga Taani kirikus, 72 Finch West. Jutlustab piiskop K. Raudsepp, solistid.

ÕPETAJA KÕNETUNNID: igal neljapäeval kell 18.00—19.30 omas kodus 501 Davisville Ave., Toronto, ning iga esmaspäeval kell 18.00—19.00 Hamiltoni kiriklas, 3 Mapleside Ave., Hamilton, tel. 527-0410.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
36 Bards Walkway, Willowdale,
Ontario M2J 4T9
499-6488

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL kell 3—3.30 p.l.

Laup., 1. juunil PÜHAPÄEVAKOOLI VÄLJASÕIT kell 10.30 Boyd Parki.

Pühapäeval, 2. juunil kell 10.15 PÜHAPÄEVAKOOL täiskasvanutele ja noortele, kell 11.00 lastele. Kell 11.00 JUMALATEENISTUS, kõneleb K. Raid, segakoor, Issanda surma mälestamine. Kell 6.00 TUNNISTUSTE ÕHTU. Naistrio.

ESIMENE EESTI EV. LUT. KOGUDUS HAMILTONIS
Kirik: 18 Victoria Ave. S.
Hamilton, Ont. L8N 2S6
Õpetaja T. Nõmmik
3 Mapleside Ave., Hamilton,
Ont. L8P 3Y4. — Tel: 527-0410
ja 483-2478

Pühapäeval, 2. juunil kell 11.00 KOLMAINU JUMALA PÜHA TEENISTUS kiriklas.

Teisipäeval, 4. juunil kell 19.00 PIIBLITUND kiriklas.

Pühapäeval, 9. juunil kaks jumalateenistust. Kell 13.30 LEERINOORTE ÕNNISTAMINE ARMULAUAGA St. John'i kirikus, 22 Willow St., Waterloo. Solist Monica Zerbe. Laulelehed. Kell 16.00 JUMALATEENISTUS Hamiltoni kirikus. Teenib õp. T. Tralla, orelil E. Rammo.

Pühapäeval, 16. juunil kell 11.00 BALTI RAHVASTE ÜHINE KÜÜDITATUTE MÄLESTUSTEENISTUS.

ÕPETAJA KÕNETUNNID: igal neljapäeval kell 18.00—19.30 omas kodus 501 Davisville Ave., Toronto, ning iga esmaspäeval kell 18.00—19.00 Hamiltoni kiriklas, 3 Mapleside Ave., Hamilton, tel. 527-0410.

ARMAST SÕPRA

LEIDA SIIDER'it

sündinud Eestis
surnud Vancouveris 12. mail 1985

mälestavad kurbuses

DAGMAR ja KARL PAE

USA kristlased tegid Tallinna sõprusühingus poliitikat

Usklike elu Eestis vabam kui mujal N. Liidus, kuid siiski kammitsas

Ajaleht „St. Petersburg Times" (osakond: „Religion") tõi kirjelduse usuelust Eestis. Tallinnat oli külastanud 266-e liikmene kristlaste grupp USA-st, kes leidsid, et Eestis tundus olema usklikkude elu vabam, kui mujal N. Liidus, kuid siiski kammitsas ja seadustega piiratud.

Luteriusu piiskop Edgar Hark, kelle alla kuulub 250 000 luterlast Eestis ütles ameeriklastele, et „kogudustel on täieline vabadus kõigeks, mida on tarvis usulisel alal."

Ameeriklastele tundus, et inimesed võivad käia Eestis vabalt kirikus, kuid selgus, et usuõpetus lastele on seadusvastane. Kuuldi isegi juhtumist, kus üks kooliõpetaja, teada saades, et üks väike tüdruk oli usklik, pani lapse nurka seisma, tähendades: „Vaadake, meil on siin üks usklik!"

Ameeriklased käisid Tallinna kirikutes ja nägid jutlusi kuulava rahva hulgas palju noori, kuigi riik õpetab ateismi.

Hiljem ühe noorega juteldes, ütles see: „Mis ei ole riigi poolt lubatud, on populaarne. Sellest tuleneb ka paljude huvi kiriku vastu."

Üks ameerika turistidest kandis punast viisnurka rinnas sõpruse märgina. Ühelt noormehelt suunda küsides, andis see küll juhiseid, kuid osutas punasele viisnurgale, naeratas veidi, ja keeras pöidla alla.

Küsitledes ühte nooremat abielupaari, kes väljusid Tallinna Toomkirikust, vastas mees ameeriklastele, et „olla kristlane on seotud probleemidega". Tema naine lisas tundelisemalt: „Oleme kristlased, kuid see on minu oma eksitus ja minu kurvastus. On rumalus olla usklik kommunistliku valitsuse all ja ma ei tahaks, et meie lapsed kannaksid seda koormat."

OLEVISTE KIRIKUS

Ameeriklased olid ka jumalateenistusel Oleviste kirikus, mis oli täis noori ja vanu. Oleviste kiriku pastor Ants Rebane, endine insener ja sportlane, kes rääkis head inglise keelt, ütles ameeriklastele, et „kuigi jutlused on raadios ja televisioonis keelatud, tuleb noori siiski kirikusse".

Pastor Rebane seletas, et tema koguduse suurus on 1300 inimest ja nendel on ka noorteprogramm koos usulise suvelaagriga. On suur puudus kirjandusest, kuid tehakse oma parim. Näiteks oli paljundatud käsitsi üks Billy Grahami raamat, mida pastor Rebane näitas uhkelt ameeriklastele. „Säärase raamatu ametlik trükkimine on keelatud," ütles pastor Rebane.

Ameeriklased kõnelesid veel ühe noore naisega pärast jutlust Oleviste kirikus, kes ütles vaikse häälega, et „siin Eestis ei ole raskusi olla kristlane. Ma ei saa sellest küll igal pool vabalt rääkida, aga mulle ei ole tehtud midagi paha. Ei tea aga, mida toob tulevik."

Kui ameeriklased küsitlesid piiskop Harki kiriku ja riigi vahekorra üle, vastas see osavate ja lilleliste sõnadega, kuid tunnistas siiski riigi autoriteeti kiriku üle.

POLIITIKA SÕPRUSÜHINGUS

Tallinnas, nagu igas suuremas nõukogude linnas, on olemas üks nn. „Sõpruse Ühing", mis kuulub kommunistlikule valitsusele ja mis püüab näidata sovjettide rahuarmastavat nägu.

Sinna viidi koosolekule ka see ameerika turistide grupp.

Koosolek oli üsna ametlik. Ruumi eesotsas, laua taga, presideerisid tähtsad kommunistid.

Koosoleku keskel tõusis äkki ruumi tagaservast üles pastor Ants Rebane, vaatas üle toatäie ameeriklaste — ja ütles: „Kui te usute Kristusesse ja tema armastuse riigisse, kui te usute rahuprintsi, kes ütles, et peate armastama venelasi — siis kuidas võite teie, kui kristlased, valmistuda sõja vastu?"

See kostus süüdistusena, ja ameeriklased olid üllatunud, sest Ants Rebane oli enne olnud ameeriklaste vastu sõbralik ja otsekohene.

Siis aga tõusis üles pastor Lincoln Stelk (pärit Ohiost) ja ütles rahulikult ja kindlalt, et „läbi aegade on paljud rahvad leidnud vajadust endi kaitseks. Paljud ameeriklased, usklikud ja ka mitteusklikud, näevad ohtu Venemaa poolt". Mitte Ühendriigid ei viinud rakette Kuubale." Ta lõpetas: „Meil on vaja paremat arusaamist, et hoida alal meie ainukest maailma, mis meil on."

Selle järel tõusis Elenie K. Hussagh (Illinoisist) kui advokaat kohtus (mida ta ka elukutselt on) ja ütles: „Vastupidiselt Nõukogude Venele, on Ameerika rahval võim oma valitsuse üle. Valitsus on vastutav rahvale ja valitsusel on ka kohustused rahva vastu. Rahva õigus on valida meie valitsus."

Sõjalisest valmidusest rääkides ütles ta: „Riigi kohustus on kaitseda rahvast."

KIIRE LÕPP

USA—Vene vahekorrast rääkides ütles ta: „Peame veenduma, et teid võib usaldada — ja teie peate veenduma, et meid saab usaldada."

Kolmandaks rääkis pastor Robert White (New Jersey) ja ütles, et „võidu relvastumine on Jumalavastane. Meil Ühendriikides on küll kohutavaid relvi, kuid meil kardetakse, et ilma nendeta kaotaksime usuvabaduse."

„Nagu piiskop Hark (Eesti piiskop)," jätkas pastor White, „usume, et saame olla kristlased ja kaitseda oma maad. Kuid peame õpetama inimestele, et tuumarelvad ohustavad kõike elu."

Laudkond ametnikke istus vaikselt ameeriklaste sõnavõttude ajal — ja siis lõpetasid kiiresti koosoleku.

Kalle Liiv, sõprusühingu president, luges ette paberilt (nähtavasti juba enne valmis kirjutatud): „See vaba mõttevahetus tõendab, et Nõukogude (soviet) rahvas ei ründaks kunagi ühtegi teist maad ja töötab alati rahu eest."

Eesti arst valvekorras

1. ja 2. juunil	
dr. T. Maimets	**469-1322**
8. ja 9. juunil	
dr. A. Rebane	**461-6383**
15. ja 16. juunil	
dr. R. Pahapill	**921-7777**
22. ja 23. juunil	
dr. J. Marley	**921-7777**
29. ja 30. juunil, 1. juulil	
dr. M. Leesment	**481-6834**

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:
M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor
733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 ● 489-8002

Meie südamlik kaastunne
Helenile, Viivele ja Ilmarile
ema, vanaema ja ämma

EVELYN REILLY

kaotuse puhul

IMBI ja KUTT
ERIKA ja PAUL
ILME, EERIK, TOOMAS ja MERIKE
POTSA

LAHKUS ARMAS

JULIA STERN

Mälestavad kurbuses

EVY KIREMIA
IRENE TREUBECK

ARMAST JA HOOLITSEJAT

LYDIA AURISTE't

surnud 17. mail 1985 Torontos

mälestavad leinas

LAINE ja ARNOLD ELJAS
EHA perekonnaga
MAI-REET abikaasaga

MÄLESTAME KURBUSES

MARIA IVARDI't

ja avaldame sügavat kaastunnet
Silvile ja Ingele.

JUHAN ja INGRID MUST

Toronto Eesti Apostliku Õigeusu koguduse laulukoor koos koori juhiga avaldab südamlikku kaastunnet kauaaegsele laulukoori liikmele pr. Elfrieda Kesküla'le tema mehe

ALEKSEI KESKÜLA

surma puhul.

ARMAST

ALEKSANDER PEEL'i

mälestab leinas

LILIAN TÕNISSON

ARMAST

ALEKSANDER PEEL'i

mälestavad leinas

MIHKEL ja HELMI HANSEN

ARMAST

ALEKSANDER PEEL'i

mälestavad leinas

SALME PÄRNASTE
AINO ja MART PEDEL lastega
ÜLLE ja TÕNIS TOOMVER

LUGUPEETUD SELTSI LIIGET

ALEKSANDER PEEL'i

mälestab kurbuses

TORONTO EESTI SELTS

KALLIST ABIKAASAT, ISA JA ÄIA

ALEKSANDER PEEL'i

mälestavad

ABIKAASA
TÜTAR abikaasaga

LAHKUS MEIE ARMAS HÕIMLANE

ÕIGUSTEADLANE

ALEKSANDER PEEL

mälestame sügavas leinas

AUGUST KÜLM ja tütar AILI
TEELE ja ILMAR REBANE
PEEP REBANE perega

ENDIST ÜHISPANGA JUHATAJAT

ALEKSANDER PEEL'i

mälestab

TORONTO EESTI ÜHISPANGA PERE

KIRJASTUSE OSANIKKU JA ENDIST ÄRIJUHTI

ALEKSANDER PEEL'i

mälestab leinas

EESTI KIRJASTUS KANADAS

ARMAST

ALEKSANDER PEEL'i

mälestavad kurbuses

RICHARD ja HELMI KAIMRE
JULIUS ja LINDA KARELSON
OTTOMAR ja HELGA KESS
GUSTAV ja AINO KURG

ARMAST HÕIMLAST

ALEKSANDER PEEL'i

mälestavad leinas

HEINO ja AINO
ANN-KATRIN
TOOMAS ja DARLENE

ARMAST PEREKONNASÕPRA

ALEKSANDER PEEL'i

mälestavad

O. ROOS abikaasaga
W. WALTER abikaasaga
E. TAUL abikaasaga

LEINAME KURBUSES ARMAST ABIKAASAT JA TÜTART

TIINA SALUSOO'd

neiuna Velling
sündinud 4. juulil 1931 Tartus
surnud 20. mail 1985 Torontos

„Jumal sul ligemal
ihkab mu vaim
üles siit vaeva ööst
kannab mind aim."

abikaasa MIHKEL,
EMA ja SUGULASED
Kodu-Eestis

ARMAST KOLLEEGI

ALEKSANDER PEEL'i

mälestab kurbuses

EESTI ÕIGUSTEADLASTE ÜHING KANADAS

ELEKTRIK
Igasugused elektritööd, parandused, uuendused, kodudes või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190
Lic. E1044

KUULUTUSED

palume talitusele anda KUNI KL. 8 ESMASPÄEVA ÕHTUL, et kindlustada nende ilmumine järgmises lehes.

LEINAME OMA KALLIST KAUAAEGSET SÕPRA

TIINA SALUSOO'd

sündinud 4. juulil 1931 Tartus
surnud 20. mail 1985 Torontos

„Tähtede taga kord
jälle kohtume."

VALLY ja HARALD RÄGO

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud
MATUSEMAJA

Matusemaja on üle 115 aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.

Väärikas teenimine

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOMES LTD.
T. L. MORRISON — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Telefon 924-1408

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

EHTEASJU
SKANDINAAVIA
KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU,
SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

ARMAST SÕPRA JA AMETIVENDA „POSTIMEHE" TOIMETUSEST

ALEKSANDER PEEL'i

mälestavad

JAAN KITZBERG abikaasaga
HEINO REBANE abikaasaga
ENN SALURAND abikaasaga
SIEGFRID VEIDENBAUM

ALEKSANDER PEEL'i

mälestavad

HANS KUBU perekonnaga
LEOPOLD ROSSBAUM perekonnaga
ÜLO VASTOPÄ perekonnaga

MÄLESTAME

ALEKSANDER PEEL'i

MAGDA ja PAUL RABISSON
AILI LEES

OMA ARMAST VILISTLAST

ALEKSANDER PEEL'i

sündinud 16. juunil 1900 Tarvastus
surnud 22. mail 1985 Torontos

mälestab sügavalt leinates

EESTI ÜLIÕPILASTE SELTS

Meie Elu
ÜKSIKNUMBRID ON MÜÜGIL:
TORONTO
Poko's Meat Products äris ... 767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris ..... 484 Queen St. W.
„Meie Elu" talituses ..... 958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen .... 141 Danforth Ave.
The Finnish Place ..... 5463 Yonge St.
THUNDER BAY
Finnish Book Store ..... 168 Algoma St.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. ❶ Tellige ja lugege „MEIE ELU". ❷ Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid.
„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $40.00, 6 k. $22.00, 3 k. $15.50. USA-sse (US$) 1 a. $44.00, 6 k. $25.00, 3 k. $17.00. Ülemeremaadesse 1 a. $48.00, 6 k. $26.00, 3 k. $19.00. Kiripostilisa Kanadas 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse 1 a. $58.00, 6 k. $29.00.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga„ panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

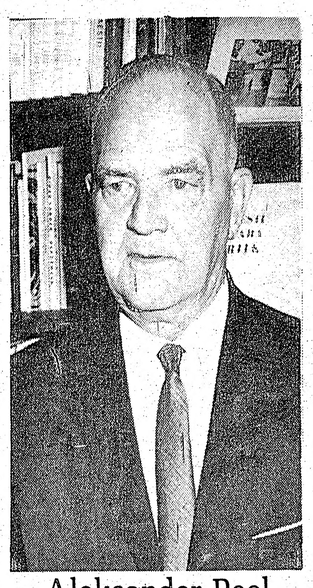

Aleksander Peel

IN MEMORIAM

Kolmapäeval, 22, mail sulges oma silmad igavesele unele Aleksander Peel. Ta tuhastati esmaspäeval 27. mail Mount Pleasant kalmistul pärast hommikust teenistust Peetri kirikus. A. Peel oli sündinud 16. juunil 1900. a. Viljandimaal.

Meie kohus on saata head sõpra tema viimasele teekonnale. Meie austame teda tänutundes nende paljude aastate eest, mis meil oli võimalus tema seltsis veeta. Seda tegi ka EÜS oma sini-must-valge lipu all ja traditsioonilise auvalve saatel.

A. Peel oli endakindel, kuid ometi tagasihoidlik inimene. Olles inimene ehitas ta sellele oma elutöö, perekondliku elu, vahekorrad ühiskonnaga ja pagulusaastad.

A. Peel inimesena oli korrektne, alati aumehelik, heatahtlik ning abivalmis. Tundes teda 1926. aastast oli huvitav jälgida tema arengut, tema pagulasaastaid, kohusetundlikku püüdlust töös ja ülesandeis.

A. Peel omas analüüsiva vaimu. Noorte üliõpilaste vaielustes jälgis A. Peel paljusid sõnavõtte poolt ja vastu, kuni tal küpses neist valik. Alles siis tegi A. Peel kokkuvõtte, ütles poolt ja vastu seisukohad ja tegi siis ettepaneku. Viimane oli tavaliselt õige.

Paar aastat hiljem kohtasin A. Peeli ühinedes „Postimehe" toimetusega A. Peeli kutsel. Ta oli siis juba kogenud ajakirjanik. See on kutse, mis annab omajagu elulisi kogemusi, väljendusvormi, rohkeid inimlikke kokkupuuteid. A. Peel oli sel ajal õigusteaduskonna üliõpilane ja tegi oma ülikoolitööd aegaolles toimetuse töö kõrvalt.

Lõpuks jõudis ta oma ülikooli töögaga lõpule. Sai kutse Eesti Kultuurfilmi direktori kohale Tallinnas. Organiseeris äsjast ettevõtet, käis Saksamaal filmivarustust hankimas. Kõik see pidi kahjuks lõppema Nõukogude okupatsiooniga Eestile, Peelile ja meile kõigile. Algas pagulasteekond. Peelile ja tema perele Saksamaa kaudu Inglismaale. Sealt Austraaliasse. Viimasest Kanadasse, kuhu ta tõttas oma sugulaste ja omaste juurde.

Vahepeal oli A. Peel töötanud haiglas ja autotööstustes. Ta ei teinud sellest omale küsimust ja oli ka siin valmis töötama autotööstuses. Sain tänutundes tasuda oma auvõla ja paigutada A. Peeli „Meie Elu" ärijuhi kohale. Ta oli hoolas, täpne ja inimestega läbisaav. Siit kutsuti ta Toronto Eesti Ühispanga juhataja kohale, kus ta teenis samade tulemustega kuni pensionile minekuni.

Juba rida aastaid ta nautis oma pensionäripõlve. Hoidis korras koduaia, korraldas oma kirjavara ja kirjutas seda ja teist, mis tema hingele lähedane oli.

Olen isiklikult tänulik A. Peelile tema pikaajalise tutvuse eest. Olen näinud tema arengut ja kasvu pikkade aastate jooksul. See on nagu jalutuskäik Parnassile, kust jälle algas allatulek oma kahanevale eluteele. Kuni vanaduspäevil tabas haiglane haigus, mis kahandas füüsilise Aleksander Peeli. Kuid vaimne A. Peel on alles meie hulgas. Seda vaimset jätkub meile edasisteks aastateks. See on meid teisi teinud paremaks, aitab meid endid veel edasi.

Meie saadame Peeli viimasele teekonnale austuses ja sõpruses. Avaldan kaastunnet kadunu lesele, tütrele ja sugulastele. E.K. Kanadas juhatuse poolt. Peel füüsiliselt on lahkunud. Tema vaimne mina elab meiega edasi.

V.

Aleksander Peeli saatmine viimsele teekonnale toimus esmapäeva hommikul Peetri kirikust. Altari ees, lilledega ümbritsetud puusärgi juures, oli leinalooris Eesti Üliõpilaste seltsi sin-must-valge lipp auvalvega. Leinateenistusele oli kogunenud palju lahkunu sõpru ja tuttavaid avaldama viimast austust ja kaastunnet tema abikaasale Selmale, tütrele Enele ja sugulastele. Arvukalt oli tulnud Eesti Üliõpilaste Seltsi liikmeid, kuhu Aleksander Peel kuulus 62 aastat, Toronto Eesti Ühispanga peret, kus ta oli esimene ja kauaaegne juhataja, Eesti Kirjastus Kanadas juhatuse liikmeid, kus ta oli ärijuhiks, kolleege ajakirjandusliku tegevuse päevilt jt.

Leinateenistusel ja matusel teenisid õpetaja Udo Petersoo ja õpetaja Edgar Heinsoo. Järelhüüdeid ütlesid Eesti Üliõpilaste Seltsi Toronto Koonduse esimees Jüri Ruus, Eesti Kirjastus Kanadas juhatuse liige, „Meie Elu" peatoimetaja Siegfrid Veidenbaum, Toronto Eesti Ühispanga esimees Villem Noolandi ja Eesti Õigusteadlaste Ühingu esimees Evald Tikenberg.

Matusetalitus peeti Mt. Pleasant krematooriumi kabelis, kus EÜS-i liikmed kogunesid puusärgi juurde ja laulsid traditsioonilise leinalaulu: „On vendadest meil lahkun'd üks siit ilmast . . ."

Peied peeti Eesti Majas, kus kauaaegseid kokkupuuteid lahkunuga meenutas Enn Salurand.

Leo Tamberg Valgamaalaste Seltsi esimeheks

Aasta eest asutatud Valgamaalaste Seltsi aastapeakoosolek peeti 16. mail Eesti Maja klubiruumes, algusega kell 7.30. Koos oli 12. Koosoleku juhatajaks valiti Leo Tamberg ja protokollijaks Vally Johanson.

Aruanded esitas esimees Tamberg. Aastane tegevus oli olnud võrdlemisi tagasihoidlik. Peamine saavutus oli see, et esmakordselt oli Valgamaa esindatud korrapäraselt valitud esindajatega, nii Maakondlikus esinduskogus kui ka Esto-84 raames. Maakondade Päevast võttis osa 95 valgamaalast (külalisraamatu andmetel). Killapeost võttis osa arvukas valgamaalaste pere ja kavalises osas esines Valgamaa nimel Lydia Tori omaloominguga. Samuti oli Valgamaa esindatud igal Maakondade esinduskogu koosolekul ja abistamas nii Esto '84 Maakondade Päeva raames kui ka Killapeo korraldamisel. Tulude-kulude aruanne oli tasakaalustatud $616,13, kusjuures aastane ülejääk oli $361,13 ja raha kassas $341,13. millest $20 summa on Ühispanga liikmemaksuks.

Tegevuskavasse võeti liikmete värbamise aktsioon, kusjuures iga kohalolija ülesandeks anti värvata vähemalt 3 uut liiget. Juhatusse valiti: Leo Tamberg — esimees; Hans Piirsalu — sekretär; Alma Allik — laekur ja Arnold Till abiesimehena Hamiltoni valgamaalaste esindajaks. Moodustati ka daamide komitee, kuhu valiti Helle Kreem, Linda Gailisels ja Leida Eerme.

Kohalalgatatud küsimuste raames avaldati soovi korraldada eeloleval sügisel tutvumisõhtu — „potluck" kohvilaud. Samuti otsustati tulevikus koosolekuid pidada pühapäevasel päeval.

Läbirääkimiste punkti all sattus seltskond kaunite kodulinnade (Valga ja Tõrva) mälestuste rajale. Meenutati õpetajaid, kelle karakterid jätsid unustamatuid mälestusi (Säinas-Põrra, Nappasson, „leedi" Voitk jt.) Tuletati meelde vanu sõpru-tuttavaid ja nende saatusi, mis teada oli-mõned kurvad, mõned rõõmsad. Hilda Vähi hoolitses kohvi ja kookide eest.

Õhkkond muutus üha lõbusamaks ja kodusemaks ja suhtumine Valgamaalaste Seltsi tulevikku ja tegevusse üsna positiivseks. Meeliülendav koosolek lõppes kell 9, kuid kohvikus käis nauditav vestlus edasi.

V.J.

VÄLISKATUSE JA KORSTNA PARANDAMINE
Tasuta eelarve. Soome ehitajad.
Helistage Veli Salminen'ile,
tel. 492-1351.

MÜÜGID

MÜÜA KRUNT
Present Island'il Georgian Bay's.
Täishind $15,000, mahamaks
$1,800. ● Helistada 743-4435

KUHU MINNA?

● Teisip., 11. juunil „Estonia" kontsert Walter Hall'is algusega kl. 7.30 õ.

● Neljap., 13. juunil küüditamise aastapäeva ekumeeniline jumalateenistus St. Pauli kirikus, 227 Bloor St. E. algusega kl. 7.30. õ.

Sport

Gymnaestrada '85

„Väga hea, väga hea . . ."

Alberta noorte kõnekoor kiitis eesti seeniore — Ritmika ja Kalev-Estienne korraldajad

Kanada Rütmilise Võimlemise Föderatsiooni poolt sanktsioneeritud ja Kalev-Estienne ja Ritmika rütmilise võimlemiseklubide poolt Torontos „Gymnaestrada '85" nime all laupäeval 18. mail Etobicoke Olympiumi spordihallis ja pühapäeval 19. mail Etobicoke Civic Staadionil korraldatud rütmilise võimlemise ettekannetel esines kuuest Kanada provintsist ligi 800 võimlejat. Läänepronvintsidest võtsid nendest suuresinemistest osa: British Columbia 10-ne, Alberta 20-ne, Manitoba ligi 60-ne ja Saskatchewan 22 osavõtjaga. Idaprovintsidest oli ainult Quebec 7-me osavõtjaga. Teised osavõtjad olid kõik 6-st Ontario klubist, nendest suuremad Collingwood Modern Gymnastic Club 50-ne, Kalev Estienne ligi 200 ja Ritmika 270 osavõtjaga.

„Gymnaestrada '85" korraldamiseks moodustati möödunud aastal seitsmeliikmeline komitee soomlanna Elsie Joninen'i juhtimisel, kus kolm liiget, Annely Riga, Siina Kasekamp ja Malle Hööbel olid Ritmikast ja kolm — Evelyn Koop, Anu Ewen ja Dee Dee Yatabe olid Kalev Estiennest.

Laupäeval Etobicoke Olympiumis toimus kaks esinemist, üks päeval algusega kell 2 p.l. ja teine õhtul algusega kell 7.30. Päevane etendus algas avatseremooniga, kus kõik osavõtjad klubid marssisid saali provintside järjekorras: kõige enne British Columbia, sellejärele Alberta, Manitoba, Saskatchewan, Quebec ja viimasena Ontario. Viimastena tulid korraldajad klubid Kalev Estienne ja Ritmika. Pärast hümni laulmist Kanada Rütmilise Võimlemise Föderatsiooni president Kaarina Dillabough ja Ontario Gümnastika Föderatsiooni president Colin B. Wackett tervitasid osavõtjaid ja pealtvaatajaid lühikeste tervituskõnedega.

ESINEMISED

Esinemised algasid Ritmika väikelaste esinemisega, kes kavas märgitud nime all „lusikatäis suhkurt" esitasid harjutusi nööridega. Nendejärele tulid British Columbia võimlejad esitades kaks kava, sellejärele Alberta ja Manitoba võimlejad, kes mõlemad esinesid kaheksa erineva kavaga. Pärast pooletunnilist vaheaega esinesid esimesena Saskatchewan'i võimlejad ühe kavaga ja nende järele algasid Ontario klubid oma esinemistega.

Peale kolmandat esinemist marssis saali „Estonian Senior Fitness Club" oma 12-ne seeniori seisuses eestlannaga. Esinesid kehaliste harjutustega, tehes neid tagasihoidlikult, kuid väga puhtalt. Nende rühm oli väga hästi treeneritud. Õpetajaks on endine kooliõpetaja Ludvig Luide, kes juba meie iseseisvuse ajal Ernst Idla poolt korraldatud kahest suurest võimlemispidustusest oma mees- ja naisrühmadega osa võttis. Nad said aplausi sisenedes, esinemise ajal, kõige rohkem aga lõpetamisel. Lõppaplausi sekka kuuldus ülemiselt rõdult kõnekoori hüüded — väga hea, väga hea. See ei olnud eestlaste kõnekoor, vaid hoopis Alberta noorte võimlejate poolt moodustatud. Sündis spontaanselt sel viisil, et üks Alberta nooremaid treenereid sattus nende esinemisest vaimustusesse, küsis Helgi Leesment'ilt, kes samuti Alberta treenerina kohal oli, kuidas on eesti keeles „very good". Helgi Leesment õpetas talle need kaks eestikeelset sõna õigesti hääldama. Ta kogus siis Alberta 20 võimlejat kokku, õpetas selle eestikeelse hüüde neile selgeks ja nii juhtus, et meie seeniorid lahkusid esinemiselt eestikeelsete hüüete saatel. Peale eestlaste esinemist oli veel kümme esinemist Ontario klubide poolt, nende hulgas ka Kalev Estlenne ja Ritmika.

Õhtuses kavas, mis algas kell 7.30, esinesid osavõtjate klubide eliitrühmad. Kava algas Esterhazy klubi esinemisega Saskatchewanist. Nende järele La Salle Quebecist. Järgnesid esinemised Ritmika ja soome klubi Sampo, Sudbury, poolt. Viimasena esinesid suure kavaga 13-s osas Kalev Estienne eliitrühmad ja soolovõimlejad. Peale vaheaega esines esimesena Esterhazy klubi kahe, Collingwoodi ja La Salle klubid mõlemad ühe ettekandega. Viimasena esinesid Ritmika eliitrühmad 10-ne erineva ettekandega. Kõik need ettekanded olid haruldaselt hästi esitatud ja said rohkelt aplausi.

PÜHAPÄEVANE KAVA

Pühapäevane kava staadionil algas avatseremoniiga. Osavõtjad marssisid provintside järjekorras staadionile, kandes ees Kanada ja kahe korraldaja klubi Kalev Estienne ja Ritmika lippe. Kanada Rütmilise Võimlemise Föderatsiooni president Kaarina Dillabough ja Ontario Föderatsiooni president Colin B. Wackett tervitasid võimlejaid ja pealtvaatajaid lühikeste tervituskõnedega. Kava algas Ritmika väikelaste esinemisega, kes esitasid harjutusi pallidega. Nendele järgnesid Alberta, British Columbia ja Ontario klubide ühised massesinemised. Sellele järgnesid teised massesinemised vaheldumisi üksikesinemistega. Kogu pühapäevane kava koosnes 17-st osast, nende hulgas 6 üksikesinemist. Eestlastest oli massesinemiste kavasid koostanud: Annely Riga 5, ja Hila Paul, Heli Oder, Reet Altosaar ja Evelyn Koop, igaüks ühe.

Kõik kolm esinemist kahe päeva vältel võeti pealtvaatajate poolt vastu suurte aplausidega. Ettekanded olid ka seda väärt, sest olid kõik väga hästi esitatud.

Korraldava komitee esinaise Elsie Jokinen'i teatel oli mõlemale laupäevasele esinemisele müüdud 1200 piletit ja pühapäevasele ligi 2000.

HARALD RAIGNA

Karikavõitjaid hiljuti peetud eesti squash'i meistrivõistlusil. Vasakult: Evi Heinar, Jaan Arro, Jaan Laaniste, Lea Vares, Mart Hommik, Peeter Oolup, Peter Sild, Karin Vagiste, Aiki Saaremets, Paul Reinsoo, Andrus Kõresaar (varjatud), Toomas Heinar, Peter Toome.

TEADAANNE

E.P.K. Torontos hooaja viimane koosviibimine toimub 6. juunil k.a. kell 2 p.l. Eesti Majas suures saalis. Toimub ka registreerimine väljasõiduks 27. juunil ühes sõidukulude tasumisega.

Kõik teretulnud.

JUHATUS

Nikaraagua kaubanduspunkt avatakse Torontos

Nikaraagua valitsus sai loa Kanada valitsuselt oma kaubanduspunkti avamiseks Torontos, pärast seda kui USA valitsus keelustas kaubavahetuse Nikaraaguaga ja viimase kaubanduspunkt Miamis suleti.

Kaubanduspunktile on juba üüritud sobivad ruumid Torontos ja punkti avamine võib aset leida lähemal ajal. Nikaraagua valitsuselt Kanada valitsus on nõudnud ja Nikaraagua valitsus on andnud lubaduse, et kaubanduspunkt teostab ostusid Kanadas seadustega lubatud piirides.

Nikaraagua välisministri asetäitja on seletanud, et USA president Reagani kaubavahetuse keeld ei puuduta eriliselt sealset majandusliku olukorda, kuna neil ei ole raskusi kõige vajaliku saamiseks teistest riikidest.

HELGI LEESMENT
Foto — Martin Cramer

Meenutagem oma lõikusarstile, et . . .

Oletame, et olete uimastuse all lõikuslaual. Lõikuse ajal opereeriv arst lausub oma kolleegile: „See luuligistus ei kukkunud hästi välja, aga küll ta käib." Või õde teeb mõne halvustava märkuse teie siseelundite seisukorra kohta.

Sellised võib-olla heatahtlikud nööked, mida lõikusarstid ja -õed tihti pingelõdvenduseks harrastavad, võivad teile kui patsiendile aga halvasti mõjuda, kuigi te unerohu all olete ja ise sest midagi ei tea.

Haiglauurimused on näidanud, et unerohu või uimasti all olevail patsientidel on siiski teatud teadvus oma ümbrusest. Nad kuulevad alateadlikult ja nende keha reageerib hiljem kuuldule automaatselt.

Sellised uurimused on üsna lihtsad. California Arstiteaduste Ülikoolis, näiteks, soovitati ühel grupil, lõikuse ajal unerohu all, meelemärkusele tulles kõrvu hõõruda. 90% tegid seda. Kui mõnedele öeldi, et neil ärkamisel üks käsi soojem on kui teine, siis hiljem haiglatoas olles patsiendid tõesti kaebasid selle imeliku tunde üle.

Kuna selline peagu hüpnootiline tundlikkus on teaduslikult loogiline ja nüüd enam-vähem kindlaks tehtud, soovitavad paremad kutselised koolid lõikusarstidel loobuda naljatoonilisest nöökamisest lõikuse väl.el. Halvima näitena (s.t. kuidas lõikust mitte sooritada) mainitakse episoode populaarsest TV-saatest MASH'ist.

Seevastu mõned mõnusad ning heatahtlikud julgestussõnad ja soovimine kiireks tüsivabaks (ehk ilma komplikatsioonideta) paranemiseks võivad aga patsiendile ainult kasuks tulla.

VILP

NALJAD

Kohtunik küsib pangaröövlilt:

„Kas teostasite pangaröövimise päris üksi?"

„Aga loomulikult. Ega tänapäeval pole kerge spetsialiste saada."

Noor abielunaine läheb üksi peole. Mees hoiatab:

„Vaata ette, et keegi su kallist uut kleiti ei kortsuta."

„Ära tunne hirmu, kallim. Kui see oht on olemas, siis võtan ma kleidi maha."

NÄDALA RISTSÕNAD

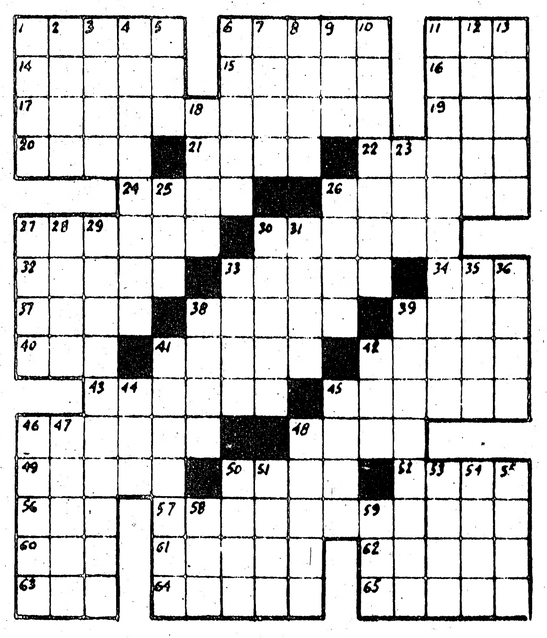

Põiki: 1. Üüriauto, 6. Neid kannavad noored tüdrukud ja hiina mehed, 11. Teatud rahaühiku lühend, 14. Idurohke kasvu, 15. Teen mõne puu juures tugevat tööd, 16. Papagoi liik — ladinakeelses kirjaviisis, 17. See on vanemate poolt lastele valjult keelatud söögilaua ääres, 19. Kirjanik Kalmuse eesnimi, 20. Paika, kohta, 21. Iga mõõdu juures erinev algmõiste, 22. Punakaspruun, 24. Üks lihatoitudest, 26. Lõunamaine suur sisalik, 27. Teatud asendis, 30. Üks endisi, pagulasaastail mitmel maal esinenud, eestlasest näitleja ja lavastaja, 32. . . . sunnil, paratamatult, 33. Viimane Eesti saadik Inglismaal, 34. Urise, nurise, 37. Mõnusa inimese omadus, 38. Midagi uut valmis tegema, 39. Mitte surnud, 40. Salapärane hüüatus, 41. Tänav Tallinnas, 42. Ajakirjandus, 43. Kitsaste, 45. Neid teevad loomad tsirkuses, 46. Teatud jalanõu, 48. Sõidusuund, kurss, 49. Õlipuu vili, 50. . . . gramm — teatud õhuposti saadetis, 52. Võta kellegi elu, 56. Ühe poliitilise organisatsiooni initsiaalid, 57. Sel isikul on liialdatud eelistus kõige inglispärase suhtes, 60. Teatud silmahaigus, 61. Ruut . . . — üks endisaegseid eesti näitlejaid, 62. Sakslaste sõõstlennuk viimases maailmasõjas, 63. Elav, terane, 64. Hästi põlev gaas, 65. Kirja . . . — teatud linnud.

Püsti: 1. Kannu valamistoru, 2. Sai aru, mõistis, 3. Ühe suure linnu, 4. Visandite, 5. Üks saksakeele artiklitest, 6. Prügi, 7. Mingi suure veeanuma, 8. Väike veekogu, 9. Üks Toronto ajaleht, 10. Kiire ettevõtlikkus, teovõimsus, 11. Kampalöömine, 12. Ühe isase koduloom, 13. Asetan, 18. Kaklus, 23. Tänav mitmetes eesti linnades, 25. Üks koha määrsõnadest, 26. Naisenimi, 27. Paks udu, 28. Sama mis 39 põiki, 29. Mingi tähtsa töö nurjumine, 30. Neid jälgivad tavaliselt daamid, 31. Kiindu kellegisse, 33. Kehakinnitus, 35. Dean . . . — üks endisi Ameerika välisministreid, Kennedy ja Johnson'i presidendiks olemise ajal, 36. Telgesid, 38. Vanaaegne kuningate, rüütlite jne. võimas „elamu", 39. Eri liikidesse asetatu, millegi vahel vahet tehtu, teistest väljavalitu, 41. Saate suuremaks, 42. Poolt — ladina keeles, 44. Teatud suur kala, 45. Toomingas, 46. Pudelite sulgureid, 47. Mehenimi, geograafias: loopealne, 48. Teatud rahaühik mitmel maal, 50. Üks India linnasid, 51. Naisenimi, 53. Paluv, 54. Mööda teed, kallast jne., 55. Maa . . . — teatud pinnad maad, 58. Ühe ameerika mehe hüüdnimi, 59. Karl Rumor . . . .

(Lahendus järgmises lehes)